

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓNYVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLY HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-29. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P, NEGYED-
ÉVRE 7 R, FÉLÉVRE 14 P, ÉVENTE 26 PENGŐ
EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR

XIII. ÉVFOLYAM, 213. SZÁM.

Debrecen, 1936 szeptember 18 péntek

ÁRA 18 FILLÉR

Szélmalomharc

Legutóbb foglalkoztunk ennek a lapnak hasábjain ismételtén a drágasággal. Okunk volt erre, mert hiszen mindenki látja, főleg pedig mindenki érzi, hogy így nem lehetnek a dolgok tovább, mert hovatovább nem bírjuk egész egyszerűen ezeket az emelkedett és emelkedő árakat.

Most aztán egymás után érkeznek hozzánk levelek, mely levelek kivétel nélkül ezekkel a kérdésekkel foglalkoznak. Megoldást sürgetnek és követelik, hogy a mai jó esztendő után üzerek és árusok ne hizzanak fel akkor, mikor a esőkentett fizetések és csekély termelői bevételek mellett a tömegek jobban nyomorognak, mint a száraz esztendők alatt. Egyik levélírónk elmondja, hogy évek óta figyelemmel kíséri, mint fogyasztó a debreceni piac életét. Ott lakik, így kénytelen kelletlen látnia kell, hogy a kora reggeli órákban milyen úton, módon jut az áru a fogyasztóhoz. Olyan szokatlan és hihetetlen volt a levél tartalma, hogy mi is elmentünk és megnéztük, mint mindig, ha közügyet kívántunk szolgálni. Arról van szó nevezetesen, hogy a termelők által piacra hozott áru, főleg a szép áru két, három, sőt talán tíz kézen is keresztül megy, míg a fogyasztóhoz kerül, ez okozza aztán a drágaságot. Eljártunk és láttuk, hogy a hivatos árusok valóban így szerzik be árujaikat, sőt az se példátlan eset, hogy bolgár áru kerül ilyen úton a standokra, ahol aztán mint kistermelők áruja várja a vevőt. Nehéz, szinte lehetetlen az ellenőrzés, az bizonyos, mert kora hajnaltól kezdve már várják a hivatos eladók a termelőt s a legfőbb áru így eszerél gazdát, jóval a piac kialakulása előtt. Érdeklődésinkre elmondták, hogy évek óta így van s ez az eljárás különösen megdrágítja az árut. Különösen a baromfi- és tojáspiacra, de éreztetni hatását a gyümölcs és konyhakerti piacra is.

A baromfi ára nagyon magas, van, nem szólva a tojásról, melyet az érthetetlen és minden magyarázat mellett is elfogadhatatlan kilozás tett egyenesen luxuscikké. Nagy vásárlók összeszedik a baromfit és tojást külföld számára, a kis fogyasztók, a magyar tömegek így aztán a külföldre szállítandó ügynevezett prima áru értékét fizetik meg. Sok szó esik ma a piacon arról is, hogy miért legyen olcsóbb a baromfi, mint a sertés vagy borjú hús. És miért éppen ennek a húsának az ára lenne alacsony, mikor az említett másik két hús ára csaknem száz százalékkal magasabb a tavalyinál...

Akárhova nézünk, akárhova fordulunk, a behozott és megdrágává előléptetett közeikk, a citromtól a tojásig minden drága. Patika ára van a magyar közszük-

Európában nem törhetne ki olyan fegyveres ellentét, amelyet el lehetne szigetelni, mondta rádiószózatában Blum francia miniszterelnök

„Franciaország minden nemzettel békében akar élni, tekintet nélkül az egyes államok belpolitikai rendszerére“

Páris, szept. 17. Blum miniszterelnök csütörtökön este rádióbeszédében ismertette azokat a szempontokat, amelyek a francia kormány politikáját irányítják.

— A franciák nagy többsége — mondotta — ragaszkodik a nagy francia forradalom hagyományaihoz: Franciaország hisz a politikai szabadságban, a polgári egyenlőségben s az emberi testvériségben. Ugy véljük, hogy az államot feladata abban áll, hogy ezeket az elveket törvényes intézményekben, társadalmi és nemzetközi kapcsolatokban egyre tökéletesebben érvényesítse. Az emberiség 15 év óta végtelen sokkal tartozik a demokráciának. Franciaország egyetlen népre sem akarja rákényszeríteni azokat a kormányzati elveket, amelyeket a legbőlebbeknek, a legigazságosabbaknak tart. Franciaország tiszteletben tartja minden állam szuverenitását és azt óhajítja, hogy tartás tiszteletben az övét is. Teljes mértékben elvetjük az elvektől folytatott kereszt-háborúkat, a propagandaháborúkat, vagy a megtorlóháborúk eszméjét. Franciaország minden nemzettel békében akar élni, tekintet nélkül az egyes államok belpolitikai rendszerére. Franciaország kivétel nélkül valamennyi békebarát hatalommal karöltve akar együttműködni a béke megszilárdításán, de Franciaország a béke demokráciájának és emberi elgondolásához ragaszkodik. A kormány ezt az elgondolást igyekszik majd érvényre juttatni. A francia béke a népek szabad önrendelkezési jogát

tételezi fel. Feltételezi az államok közti jogegyenlőséget, legyenek azok kicsi, avagy nagy államok. Feltételezi továbbá a testvériséget, vagyis a háború fokozatos kiküszöbölését, a támadó elleni összefogást, erkölcsi és anyagi leszerelést. Mivel a Népszövetség maga ezeken az elveken nyugszik, Franciaország nemzetközi eszelekvését a Népszövetségre építi fel. Franciaország politikája meg akarja gátolni a fegyverkezési versenyt és a francia kormány nem nyugszik addig, amíg szózatát meg nem hallgatják. Franciaország az összebékülésre, a kölcsönös megértésre és valamennyi nép őszinte együttműködésére törekszik.

Az egyetlen és igazi szilárd béke

csak az általános béke lehet és az európai kérdések igazán életképes megoldásai csak összefoglaló megoldások lehetnek. A békének egyetemesnek kell lenni, mert a háború szintén egyetemes volna. Európában nem törhetne ki olyan fegyveres ellentét, amelyet el lehetne szigetelni. A kormány ezt a meggyőződését juttatja kifejezésre, amikor az egyetemes biztonságról és az osztatlan békéről beszélt. Franciaország nem engedné meg, hogy bárki, akár közvetve, akár közvetlenül kényszerít gyakoroljon rá. Viszont Franciaország sem akar senkire sem kényszerít gyakorolni. Franciaország ebben a szellemben akar résztvenni a most megnyitott nemzetközi tárgyalásokon.

Válságosra fordult Titulescu állapota

Kétszer vérátömlesztést hajtottak végre

Bukarest, szept. 17. Titulescu állapota st. moritzi jelentés szerint, hirtelen nagy mértékben rosszabbodott. A volt külügyminiszter régóta maláriában szenved. Szerdán vérátömlesztéssel kísérleteztek, de a műtét eredménytelen maradt. Szerdán délután a román király is érdeklődött telefonon állapota felől.

Dinucesianu párisi román követ St. Moritzba utazott a súlyos beteg politikusi meglátogatására.

St. Moritz, szeptember 17. Titulescu meglehetősen súlyos vérzegénységben szenved. Az éjszakát nyugtalanul töltötte, de a reggel végrehajtott vérátömlesztés következtében állapota némileg javult. Ha azonban a javulás nem lenne tartós, újabb vérátömlesztésre lenne szükség.

St. Moritz, szeptember 17. Este felé Titulescu újabb vérátömlesztést végeztek, mely sikerrel járt. Az est folyamán Károly király megbízásából érdeklődtek Titulescu hogyléte iránt.

ségleti cikkeknél és ezekkel az árakkal szemben kétségbeesetten alacsonyak a jövedelmi fizetési lehetőségek. A fizetés, a jövedelem maradt a esőkentett, elkoptatott és lefaragott állapotban, a kiadások nőttek nőnek. Ruhá és élelmiszer, cipő és fehérnemű, tűzifa és a többi közszükségleti cikk. Itt állunk és csodára várunk mi jámbor fogyasztók, hogy egyszer reánk is fog gondolni valaki. Kiáltunk kiáltó szóval, de segítség sehonnan nem ígérkezik, országos viszonylatban is esend van, így természetesen nem tudunk annak a hírnek tulságosan örvendeni, hogy a külkereskedelmi mérlegünk az elmúlt hónapban is több mint tizenhátmillió pengővel, mint felesleggel zárult.

Szélmalomharcot harcolunk, mert állunk ebben az egyenlőtlen harcban és ott vagyunk hadonászó, kiáltó szavunkkal, ahonnan elindultunk. Küzdünk, de eredménye nincsen. Kiáltunk az igen alacsony jövedelmek mélységéből, de szavunkat senki se hallja meg. Segítségért sikoltunk a magas és elérhetetlen árak tövében, de szavunk és sikoltásunk elvész...

Holott éppen a huszonegyedik óra, hogy erre is gondoljanak illetékesek. Ősz van, tél kezdete, sok helyen már is fittet az idő, ahol betegek, gyöngék és gyermekek vannak, csak a jó Isten tudja, hogy hogyan és miből. Milyen lesz a télünk, ha itt segítség nem érkezik. Az kevés, hogy költségvetésileg előirányozzuk az inségmunka

összegét, az semmi, hogy az igéző tömegnyomor ellen atvészelő lehetőségeken törjük a fejünket. Segítség, gyökeres segítség kell. Arra gondolni se merünk, hogy a gazdag és hatalmas Olaszország mintájára fizetéseket emeljenek és jövedelmeket gyarapítsanak termelőnél, munkásnál, szellemi és fizikai dolgozónál, de azt azt már jogosan elvárjuk, hogy az árak, a magyar föld által magyar verejtéken termelt áru, lett legyen az főzeik, vagy hús, tojás, vagy gyümölcs a mi fizetéseinkhez, jövedelmeinkhez alakíttassanak. Ennyit minden túlméretezés nélkül elvárhat a magyar föl népe, aztán jöjjön a külkereskedelmi mérlegünk feleslege. De csak aztán...

(sz. r. i.)

9. 11. 1936
3/1

A spanyol polgárháboru miatt viharos légkörben ül össze a Népszövetség

Páris, szeptember 17. A sajtó attól tart, hogy a Népszövetség ülészaka viharos légkörben zajlik majd le. A lapok meglehetősen sötét színben látják a nemzetközi helyzetet.

A helyzet feszült — írja a Matin. — Szembenálló világnézetek mérköznek most. Nyugat-Európán mélyszéles kommunistaellenes áramlat hullámzik végig, amely nem csupán a tekintélyuralmi alapon álló államokra terjed ki. Ne higgyük azt, hogy a nürnbergi beszédek csak platonikus fenyegetést tartalmaztak. Egy dolog bizonyos: a hatalmaknak rövidesen választaniok kell Moszkva és Berlin között. Nem választhatjuk egyszerre mind a kettőt.

A sajtó egyfelől utal a locarno-i hatalmak értekezletének előkészítésével kapcsolatos nehézségekre, másfelől pedig attól tart, hogy Abesszínia magatartása következtében Olaszország és a

Népszövetség összehívulása elhalasztódhatik.

A Jour genfi tudósítója szerint a spanyol kérdés miatt is bonyodalnak fenyegetnek. Del Vajo spanyol külügyminiszter állítólag tiltakozni akar a tanács előtt az ellen, hogy egyes népszövetségi tagállamok támogatják a burgosi kormányt. A nagyhatalmak igyekezni fognak elhárítani ezt a kétnyes és kínos kérdést. Valószínű azonban, hogy Eden és Montejo portugál külügyminiszter között heves kimagyarázkodások lesznek. Montejo állítólag közli Genfben a hatalmakkal, hogy kormánya hivatalosan elismeri a burgosi nemzeti kormányt.

Ugyanilyen zavarosnak látja a helyzetet az Echo de Paris is. A lap szerint a nürnbergi beszédek megnehezítették a Németországgal való tárgyalások megindítását.

London, szeptember 17. Angol politikai körökben az a vélemény alakult ki, hogy lehetőleg el kell kerülni azt, hogy a Genfben lezárt abesszín ügy, az abesszín küldöttség jelenléte követke-

„A bécsi találkozó válasza a pozsonyi kihívásra”

Az olasz, magyar és osztrák külügyminiszterek bécsi találkozásának visszhangja a világsajtóban.

Milánó, szept. 17. A Corriere della Sera megállapítja, hogy a római szerződésben résztvevő három állam bécsi találkozója senkit sem lephet meg. Igen természetes dolog, hogy a látóhatáron mindjebb kibontakozó súlyos kérdésekre való tekintettel tanácskozásokat tart a három állam külügyminisztere. E tanácskozásokon azt fogják megvitatni, hogy miként lehet még bensőségebbé tenni a három aláíró hatalom egymáshoz való viszonyát. A bécsi találkozó feltételül nagymértékben elő fogja mozdítani a nemzetközi légkör tisztázását.

Páris, szept. 17. A Havas iroda római tudósítója jelenti:

Schmidt osztrák külügyi államtitkár olaszországi tartózkodása során, nem mint először hitték. Schuschnigg római utját, hanem az Olaszországból, Ausztriából és Magyarországból álló római állam csoport bécsi értekezletét készítette elő. Ez az értekezlet megfelel a legutóbbi római egyezéseknek, melyek értelmében a három állam semminő kezdeményezést nem tehet a két másik állammal való előzetes tanácskozás nélkül.

London, szeptember 17. A magyar, olasz és osztrák külügyminiszterek tervezett bécsi tanácskozása élelken érdeklí az angol sajtót, jóllehet a lapok hangoztatják, hogy az értekezlet tárgyköre tekintetében csak tapogatózásokra vannak utalva.

A Daily Telegraph levelezője szerint Rómában azt hiszik, hogy a bécsi tanácskozás a pozsonyi kisanantantértekezletre ad majd feleletet.

A pozsonyi értekezlet olyan kihívás, amelyet nem lehet válasz nélkül hagyni. Jugoszlávia, Csehszlovákia és Románia katonai együttműködésük átszervezését, hadierők gépesítésének meggyorsítását, olajellátásuk egységesítését és közös katonai kölcsönök felvételét határozták el. Ez a terv magábanvéve elegendő ahhoz, hogy megfelelő bécsi ellenintézkedéseket válasszon ki. Nem tévesztik szem elől Rómában azt a bírálatot sem, amelyben a kisanant Ausztra fegyverkezését részesítette s amely bírálat határozatlan időre elhalasztotta az osztrák-csehszlovák közeledést, amelynek kilátásai már elég biztatók voltak.

A Times római levelezője hangoztatja, hogy a magyar kormány előre megadta formá szerű beleegyezését a bécsi értekezlet összehívásához.

A Morning Post Schmidt osztrák külügyi államtitkárnak azt a kijelentését idézi, hogy vannak bizonyos kérdések, amelyeket a három állam egymásközt gyorsan megoldhat s hogy ez a munka növel-

tében ismét szönyegre kerüljön. Londonban teljesen valószínűtlennek tartják, hogy a mostani közgyűlésen lehetőséges legyen az olasz hódítá elismerése.

BLUM IS ELUTAZIK GENFBE

Páris, szept. 17. (Havas.) Blum miniszterelnök kijelentette, hogy a népszövetségi tanács ülészaka folyamán Genfbe utazik, de valószínűleg 48 órán belül visszaérkezik. Elutazásának időpontját még nem állapították meg.

Valamennyi spanyol hadszíntéren harcok dúlnak

Rabat, szept. 17. Valamennyi hadszíntérről igen élénk tevékenységet jelentenek. Mint Talavera-ból jelentik, a Tietard völgy elfoglalására irányuló támadás befejeződött. A Madridból érkező ellenséges hadoszlopot a nemzetiek meglepetésszerű támadásokkal megfutamították. A marxisták 270 halottat veszítettek. Később újabb vörös hadoszlop érkezett megsegítésére, de a nemzetiek ezt is megverték. A vörösök közül 250-en elesetek, köztük Bribaldi kapitány, a Guadalup erőd védője. A nem-

zeti repülőgépek erősen bombázták Ciudad Reált, az angjuari repülőteret, ahol repülőgépet elpusztítottak, továbbá a San Juan-i Alcazart, ahol a benzintartályokat felrobbantották. Az andaluziai hadoszlopok elfoglalták Becarot és Rondót. A támadásban alacsony szálló repülőgépek is résztvettek. Mint Madridból jelentik, a kormány nagy aggodalomban él. Attól tartanak ugyanis, hogy Mola tábornok hadoszlopa meglepetésszerűen elfoglalja a fővárost.

Bilbauban póruljártak az anarchisták

Pauillac, szept. 17. Bilbauból érkező menekültek elmondják, hogy a városban az elmúlt 48 óra alatt a baszk szeperatisták a szocialisták-

kal együtt felülkerekedtek az anarchistákon. Igen sok anarchistát fogságba vettek, vagy agyonlőttek.

A piemonti herceg merénylője elesett a spanyol harcokban

Madrid, szept. 17. Fernando Derosa milícia parancsnok, az „Október” nevű zászlóalj parancsnoka a spanyolországi harcokban elesett. Derosa Torinóban született s fiatalon lépett az olasz szocialista pártba. 1929-ben Brüsszelben revolveres merényletet követett el

Piemonti herceg ellen. A merénylet mitat 7 évi börtönre ítélték, de kegyelem folytán kiszabadult. Belgiumból Spanyolországba ment, ahol résztvevett az 1934. évi októberi szocialista lázadásban. Fernando Darosa 28 éves volt.

Anarchisták vérfagyasztó kegyetlenkedése

Levagták egy beteg tábornok fejét, a holttestet „sétálni vitték”, — az orvost a műtőasztalon halálra kínozták.

Hendaye, szept. 17. Csak most sikerült részleteket megtudni arról a szörnyű gyilkosságról, amelynek a Madrid közelében levő carabanchel katonai kórház parancsnoka, Gomez Ulla spanyol vezérkari orvos és Lopez Choa tábornok, az 1934. évi asturiai lázadás leverője esett áldozatul. Anarchisták és kommunisták nagyobb bandája behatolt a kórházba, rávetette magát az ágyban fekvő Choa tábornokra. A gyilkosok levágták a beteg tábornok fejét, majd egy gépkocsijá hűtőjére kötötték a holttestet és Madrid uccáin „sétálni vitték” egykori ellenségüket. — A esőselék

ezután Gomez Ulla ellen fordult. A szerencsétlen orvost műtőasztalra kötötték és előbb kezeit, majd fejét vágták le. Ezután megvakították az orvost, végül pedig megadták neki a „kegyelemdőfést”.

AZ ABESSZIN CSÁSZÁR KÉPVISELTETI MAGÁT GENFBE

Genf, szeptember 17. Avenot népszövetségi főtákar értesítést kapott a négyustól, amely szerint „Judea oroszlanja”, Hailé Szelasszie abesszín császár genfi képviselével, Azai Morkeneth, Ato Taacazt és Castou Yezat bízza meg.

A biatorbágyi rém ügyében ujrafelvételt kér a védő, aki bizonyítani kívánja, hogy Matuska közveszélyes elmebeteg

Az osztrák fegyházból szombaton szállítják magyar területre Matuska Szilvesztert. — A halálraítélt Matuska a steini fegyházban csak a felhők elektromossága iránt érdeklődött.

Mindenki emlékszik még arra a borzalmas vasuti merényletre, mely a biatorbágyi vasuti hídnál történt öt évvel ezelőtt, szeptember 13-án. A merénylet elkövetőjét, Matuska Szilvesztert 1934 novemberében tartott főtárgyaláson kötéltálati halálra ítélték. Minden bizonyíték rendelkezésre állt és a biatorbágyi rém nem is várhatott mást, mint halálbüntetést.

A tárgyaláson az orvosszakértők nagy harcot vívtak és arról folyt a vita, hogy Matuska elmebeteg-e és lehetséges-e, hogy szörnyű tette ép elmével hajtottá végre. A szakértők a sok ideig tartó megfigyelés után azt állapították meg, hogy a biatorbágyi rém, bár erkölcsileg fogyatékos és jellemgyenge egyén, a büncselekmény elkövetésének idején nem szenvedett olyan elmezavarban, mely mentesítene őt az igazságszolgáltatás alól.

Matuskát a halálos ítélet kiszabása után a steini fegyházba szállították, ahol hat évi fegyházbüntetését kellett eltölteni, amit az Ausztriában és Németországban elkövetett vasuti merényletek miatt kapott. A magyar bíróságok nál közben jogerőre emelkedett Matuska halálos ítélete. A biatorbágyi rém a steini fegyházból most szabadul és a jogászok arról vitáznak, hogy Matuska Szilveszteren végre lehet-e hajtani a halálos ítéletet. Az egyik felfogás szerint Matuskát Bécsben fogták el és hiába ítélték magyar területen halálra, mégsem lehet kivégezni, mert amikor Matuskát elfogták, Ausztriában nem ismerték a halálbüntetést.

A merénylő szeptember 23-án szabadul a steini fegyházból, ezt közölte magyar védőjével, dr. Lévy Tiborral. A fegyházból azonban nem kerül szabadlábra, mert a kiadási eljárás során a magyar hatóságok kezébe kerül, aminek Matuska érthetően nem örül és hogy ezt elkerülje, kijelentette, hogy nem hajlandó igénybe venni az osztrák hatóságoknak azt a kedvezményét, hogy büntetésének egy részét elengedjék, önként az egész hat évet a fegyházban tölti, csak hogy minél később kerüljön Magyarországra. Az osztrák hatóság Matuska kérését nem teljesítette és szeptember 23-án kiengedik a fegyházból, illetve átadják a magyar hatóságoknak.

Matuska ügyében a magyar védő újrafelvételi kérelmet nyújtott be és a pestvidéki törvényszéken dr. Márton Albert tanácselnök fogja tárgyalni ezt az érdekes ügyet. A védő az újrafelvételt arra alapítja, hogy több orvosszakértő szerint Matuska elmebeteg, paranoiás, a közre a legnagyobb mértékben veszélyes egyén, arra hivatkozik a védő, hogy ezen a téren olyan nagytömegű bizonyíték gyűlt össze, melynek alapján reméli, hogy védené felmentik, vagy legalább is enyhe büntetést állapítanak meg. A bizonyítékok sorában arra is rmutat, hogy Matuska az osztrák fegyházban rendellenes magatartást tanúsított, leveleket írt a fegyházból egyes városokba és az iránt érdeklődött, hogy mikor volt ott a legtöbb villámcsapás és hány volt erősségü

villamosáramot tartalmaztak a felhők. Kéri a védő a steini fegyházorvos kihallgatását, valamint az elmeszakértő kijelölését az igazságügyi Orvosi Tanács által.

Matuska Szilvesztert a magyar határon detektívek várják és a pestvidéki ügyészség fegyházának igazgatója is elebe utazik s a biatorbágyi rémet személyesen veszi át az osztrák hatóságtól. Ertesülésünk szerint már szeptember 19-én magyar területre szállítják Matuskát.

Kenyeres Kaufmann rejtélyes származása

Megérkeztek a budapesti ügyészségre a béli rabbi vallomását tartalmazó iratok.

Budapest, szept. 17. Kenyeres-Kaufmann Miklós ismeretes bűnügyében a királyi ügyészség múlt év szeptember 7-én készítette el vádiratát, amelyben 12 rendbeli közokirathamisítás vétségével és két rendbeli család büntetésével vádolta meg. Az ügynek egy másik vádlottja is van, Kaufmann Lajos, akit az ügyészség ugyancsak közokirathamisítás vétségével vádolt meg.

A vádirat ellen mindketten kifogásokat adtak be a vádtanács-hoz, amely hónapokkal ezelőtt már foglalkozott az ügygel és a kifogások alapján úgy határozott, hogy szükségét látja Kenyeres-Kaufmann szüleinek: az Erdélyben levő Bél község rabbijának és feleségének, továbbá az aknasuhatagi főjegyzőnek és más tanuknak kihallgatására. Ezeket a tanukat diplomáciai uton ki is hallgatták és az iratok a napokban érkeztek vissza a királyi ügyészségre.

Rendkívül érdekes a vallomásokról felvett jegyzőkönyvek között az a jegyzőkönyv, amely a rabbi és felesége vallomását tartalmazza.

Részletenkint, szinte drámai erővel domborodik ki ezekből a rabbi lelkiállapota, aki előadja, hogy egy éjszaka hozta a csecsemőt lakásukba egy ismeretlen asszony,

aki elmondotta, hogy a csecsemő előkelő családnak a sarja, akiknek érdeke azonban megköveteli, hogy egyelőre gyermekük tőlük távol

legyen.

Az asszony kétségbeesetten kérte a rabbit s feleségét, hogy fogadják magukhoz a csecsemőt és neveljék fel.

Ugyanakkor nagyobb pénzösszeget is átadott nekik a neveltetés költségeire és fáradozásuk jutalmaképpen. Ők megszánták a szegény kisdédet és saját gyermeküként, mint zsidót nevelték fel. A román hatóságuk kihallgatták az aknasuhatagi főjegyzőt is, akinek

Bácsalmás, szept. 17. A pécsi törvényszék tegnap a folytatólagos tárgyaláson 78 kaszákkeresztes jánosnalmait és rémi vádlottat hallgatott ki. Az ügyészség azzal vádolja őket, hogy a bajai és kikunhalasi laktanyák megrohamozását tervezték.

Ágócsi János, aki egyik fővezetője volt a „rohamosztagosoknak”, tagadta, hogy tudott volna a kaszákkeresztes párt felforgató törekvéseiről. Hasonló értelemben vall a többi vádlott is. Holnap kihallgatják a vádlottak utolsó csoportját és azután a vádbeszédekre kerül a sor.

Külön érdekessége a bűnpernek, hogy egyetlen tanut sem idéztek meg és csupán egy védő szerepel, dr. Boróczy Kálmán bajai ügyvéd, aki érdekes bizonyítási indítványt terjeszt elő. A védő kéri Marton

vallomása homlokegyenest ellenkezik a rabbi és feleségének vallomásával. Eszerint a rabbi és feleségének gyermeke Kenyeres-Kaufmann és

csak a szülői szeretet vezérli az öreg házaspárt arra, hogy gyermekük megtagadásával azt állítsák, hogy keresztesny szülőktől származik.

Még néhány tanu ugyanilyen értelmű vallomást tett.

A királyi ügyészség most a román hatóságoktól megküldött vallomási jegyzőkönyveket a büntető törvényszék vádtanácsához terjeszti, amely — most már az újabb adatok mérlegelése mellett, — fogja rövidesen meghozni határozatát a védelem által benyújtott kifogások tárgyában.

MA és minden pénteken

MARADÉK

asztal 3-4 méteres

szövet, flanel és vászon maradékokból

Benyáts ÁRUHÁZ

Marton Béla, Milotay István és több NEP képviselő kihallgatását kérik a Kaszás bűnpörben

Béla, Scheftsik György és a Marton-csoporthoz tartozó több NEP-képviselő kihallgatását annak igazolására, hogy milyen közelebbi érzelmi kapcsolatban állottak a kaszákkeresztesekkel és ezek a kapcsolatok mennyire batoríthaták a Bösörmény-féle szervezet tudatlan, itélőképességgel nem bíró egyszerű embereit. De javasolni fogja Milotay István kihallgatását is azzal a megokolással, hogy Milotay lapjában teljes megértést tanúsított a nyilaskeresztes és kaszákkeresztes mozgalom iránt és ennek a kormányhoz közelálló lapnak a cikkei is hozzájárultak ahhoz, hogy a vádlottak — iskolázatlan falusi nincstelenek — azt gondolhatták, hogy semmi veszély nem származhatik rájuk abból, hogy ehhez a kaszákkeresztes mozgalomhoz csatlakoztak.

MA INDUL diadalutjára az operettek királya :

A koldus diák

milliós világtílm! Millöcker halhatatlan, fülbemászó melódiái! Káprázatosan gazdag kiállítás!

Főszerepben: a bájos és tündöklő

Rökk Marika

és partnerei: Ida Wüst, Carola Höhn és Fri z Kampers,

Előadások: 5, 7, 9 órakor.

a Hungária filmszínházban

A NEP CENTRUMA az élharcosrendszer túlzásainak megszüntetését kívánja

Memorandumban foglalják össze kívánságaikat.

Budapest, szept. 17. Még csak egy hónap múlva ül össze a parlament, de máris megéleltük a politikai élet. Minden jel arra vall, hogy új helyzet alakul ki a magyar belpolitikában. Elhatározó eseményt ugyan addig, míg Gömbös miniszterelnök távol van, nem igen várunk, mert ezeknek az eseményeknek alakulása elsősorban Gömbös miniszterelnök elhatározásától függ.

A nemzeti egység pártjában igen mozgalmas az élet. Bár Béli Béla kilépésének nem tulajdonítanak nagyobb jelentőséget, de az is kétségtelen, hogy a párt belső életében jelentős változásokra lehet számítani. A NEP ugynevezett centrumista csoportja, a párt mérsékelt szárnya, már hónapokkal ezelőtt ellentétbe került a párt diktatórikus alapon működő marionista kisebbséggel és mindenki tisztában volt azzal, hogy a két-féle irányzat között előbb-utóbb kenyértörésre kerül a sor.

Politikai körökben már hónapokkal ezelőtt szóba került, hogy a centrum tagjai memorandumba foglalják kívánságaikat s ezt a memorandumot hírszerint már eddig is hatvanegy kormánypárti képviselő írta alá. A memorandum ma már Ivády Bélának, a NEP országos elnökének kezében van és Ivády ennek a memorandumnak a részleteiről tájékoztatta Darányi helyettes miniszterelnököt.

A memorandumon nem szerepel az a hatvanegy aláírás, amelyről politikai körökben napokkal ezelőtt szó esett, mivel a centrum tagjai a tömeges aláírások mellőzésével is dokumentálni kívánták.

hogy a memorandumnak egyáltalán nincs ultimátum jellege. A memorandum lényege a pártélet teljes alkotmányosságának helyreállítására irányul. A kívánság az, hogy ezen a téren állítsák vissza a régi helyzetet, amikor a kormány-párt legalább havonként egyszer, vagy kétszer tartott értekezletet és ezen a képviselők korlátozás nélkül felszólalhattak, a Ház elé kerülő törvényjavaslatok fölött bírálatot gyakorolhattak és általában módjuk volt arra, hogy véleményüket időszerű politikai kérdésekben kifejtessék. A lojális hangon megszerkesztett memorandum nem kívánja a NEP szervezésének megszüntetését, csupán az élharcosrendszernek túlzásait, kínóvárait és visszasságait akarja lefaragni.

Ertesülésünk szerint a memorandumban foglalt régi kívánságok teljesítését a kormánypárt vezetőségének nagyrésze is helyénvalónak tartja s bizonyosra veszi, hogy a helyettes miniszterelnökkel való legteljesebb egyetértésben sikerülni fog a párt belső életében áthidalni a most még kétségtelenül fennálló ellentéteket. A memorandumban foglalt kívánságok állítólag nem kerülnek a párt-értekezlet elé, hanem a fennálló ellentéteket a pártvezetés saját hatáskörében igyekszik még a pártértekezletet megelőzően kiküszöbölni.

A terv az, hogy a kormánypárt október vége helyett már október első napjaiban megtartsa szennyítő értekezletét és akkora már nagyrészt teljesülhetnek a centrum memorandumában foglalt kívánságok.

Evangelikus egyházkerületi közgyűlés Debreczenben

A csonka tiszai evangelikus egyházkerületi közgyűlésének előkészítő bizottságai tegnap üléseztek a Miklós ucai evangelikus egyházi épületben. Reggel 9 órakor Lichtenslein László ny. főispán, egyházkerületi felügyelő és dr. Donján Elek főesperes, kormányfőtanácsos, püspökhelyettes elnökletével előkészítő bizottsági gyűlés volt a tanácssteremben, amely a közgyűlési tárgysorozat 56 pontjának főbb kérdéseit vitatta meg, hogy egységes szellem alakuljon ki a közgyűlésre. Utána egyházkerületi számvevőszéki gyűlés volt, amely az egyházmegyék, a miskolci evangelikus jogakadémia, a nyíregyházi evangelikus főgimnázium és leányfőgimnázium, valamint a miskolci evangelikus tanítóképző intézet számadatait vizsgálta meg és hagyta helyben. Délután számvizsgálóbizottsági gyűlés és Baldácsy-alapítványi bizottsági gyűlés volt. Aztán az egyházkerületi gyűlést tartott gyűlést, amely a beérkezett segélykérvények ügyében döntött és megállapította a segélyeket.

Este 5 órakor a templomban gyűlést tartott istentisztelet volt, amelyen az ottani szolgálatot Pass László alesperes, lb. esperes vezette. Csáki Gyula kisvárdai lelkész pedig prédikált mely hatást keltő módon. Az evangelikus vegyeskar Elefánty Sándor karnagy vezényletével egy szép karéneket adott elő a Hódolat helyén. Istentisztelet után konferencia volt a gyűléstől.

céljára, ami 60 pengőnél többet eredményezett. Este még előértekezlet volt.

A rendes közgyűlés ma reggel fél 12 órakor kezdődik az evangelikus templomban, amit fél 9 órakor istentisztelet előz meg. Az istentiszteleten Duszik Lajos, a hegyaljai egyházmegye arany-szajú főesperese végzi a lelkészi szolgálatot.

Az egyházkerületi közgyűlésnek csak az egyházkerületi tisztviselők, az egyházmegyei elnökségek és az egyházmegyei kiküldöttek a tagjai, de a közgyűlés szívesen lát az elnökség és a közgyűlés nyilvános lévén, érdeklődőket gyűlés.

A HÁZIGAZDA AGYONSZURTA A GARAZDA VENDÉGET.

Nagykanizsáról jelentik: Galambok községben Lukácsi Kálmán házában vendégség volt, amelyen Kovács István fiatal házasságot a házigazda rendeltetésű garazda viselkedéséért. Kovács erre öklével a házigazda arcába sújtott, Lukácsi pedig előrántotta kését és szívenszurta Kovácsot, aki a helyszínen elvérzett. A bíróság a mai tárgyaláson Lukácsi Kálmánt jogerősen ötévi fegyházra ítélte.

A „Csalfa délibáb“ című rendkívül érdekes regény kapható a könyvkereskedésekben. Ára 80 fill.

Autós leányrablás Nyíregyházán

Nyíregyházáról jelentik: Nem mindennapi leányrablás történt Nyíregyházán. Egy fiatal leányt autón elraboltak, kivitték az erdőbe, ahonnan aztán sikerült a lányt a támadói elől elmenekülni.

Muth Ilona 22 éves nyíregyházi. Körte uccai lakos az elmúlt napokban megismerkedett egy elegáns barna fiatallal. Az ismeretségéből barátság lett, a fiatallal sokáig kísérgette Muth Ilonát. A jómódú fiatallal komoly udvarlással behálózta a fiatal leányt, aki hosszas kérés után megígérte udvarlójának, hogy elmegy vele a moziba. Így is történt. Tegnapelőtt este egy autó állt meg a Körte uccában, de Muth Ilonát nem a moziba, hanem egyik ismeret vendéglőbe vitték.

Itt már ketten voltak, az udvarló és az autós barátja. Éjfélig kedélyesen borozgattak, cigánnyal mulattak. Éjjel 1 óra felé járt az idő, amikor Muth Ilona hazafelé készült. A két fiatallal előzékenyen betessékeltek Muth Ilonát a vendéglő előtt levő autóbába. Az autós vezetője azonban nem a Körte uccába irányította a kocsit, ha-

nem örült tempóban az erdő felé hajtott.

Muth Ilona, amikor látta, hogy nem hazafelé mennek, sikongani kezdett, ki akart ugrani az autóból, de támadói lefogták. A leány kétségbeesésében beverte az autó ablakait, de kiszabadulni így sem tudott. Az erdőnél az autóval megálltak a támadók és a kétségbeesett leányt kihúzták a kocsiból és az erdő sűrűjébe akarták vinni. Muth Ilona minden erejét összeszedve nekitámadt a két fiatallal szembe. Véres küzdelem fejlődött ki, a leány és két támadója a betört autótól megbeszélve több helyen véreztek. Muth Ilonának végre sikerült megszökni a támadói elől és az erdő sűrűjébe menekült, ahol elbujt a bokrok között. Reggelig volt elbujva az erdőben Muth Ilona, amikor végre kivilágosodott, bejött a városba és a rendőrkapitányság bünyügyi osztályán megtette feljelentését a támadói ellen. Feljelentésében azt is elmondta Muth Ilona, hogy a menekülés közben eltűnt a pénztárcája és az órája.

A magyar bírói és ügyészi kar sok előkelősége érkezik Debreczenbe a bírói és ügyészi közgyűlésre

Az Országos Bírói és Ügyészi Egyesület ezévi közgyűlését Debreczenben tartja meg a hó 20-án, vasárnap. A vármegyházában folyik majd le a közgyűlés ünnepélyes keretek között, melyen nemcsak Debreczen és a Tiszántul hivatalos testületei képviseltek magukat nagy számban, hanem Budapestről is igen sok közéleti kiválóság érkezik Debreczenbe.

Debreczenbe érkezik Lázár Andor igazságügyminiszter is a közgyűlésre, részt vesznek rajta továbbá többek közt Juhász Andor, a Kuria ny. elnöke, Székács Aladár, a közigazgatási bíróság tanácselnöke, az egyesület helyettes elnöke, Finkey Ferenc koronaügyész feleségével, Alföldy Dezső a budapesti ítélőtábla alelnöke, Pompéry Elemér a szabadalmi bíróság ny. elnöke, Schilling Zoltán a szabadalmi bíróság elnöke, dr. Szilágyi Lajos cs. és kir. kamarás, Bihar-megye főispánja és még igen sokan mások. Rajtuk kívül a bírói, ügyészi és igazságügyi tisztviselői kar kétszáztagú küldöttsége az ország minden részéből.

A közgyűlésre az egyesület központi elnöksége, továbbá a Budapestről és az ott átutazó résztvevő egyesületi tagok szombaton délután 18 óra 41 perckor érkeznek a debreczeni nagyállomásra, mely alkalomból a Máv másod- és harmadosztályú Pullmann-kocsit esztől a Budapestről érkező vonathoz. Ugy az állomáson, mint az Arany Bikában rendezői gárda fogja irányítani ugy az ezzel, mint a másfelől érkező vonatokkal jövő tagokat.

A közgyűlésre érkező tagok részére csak egy fogadtatás lesz az állomáson, a szombaton érkező 18 óra 41 perces vonatnál. Az ünnepélyes fogadtatás után a közgyűlésre érkezett előkelőségek villamoson az Arany Bikába mennek szállásaikra, ahol szombaton este nyolc órakor ismerkedési vacsora lesz.

Vasárnap délelőtt tíz óráig istentiszteleteken vesznek részt az egyes felekezeti templomokban. Tíz órakor kezdődik a vármegyház dísztermében a közgyűlés, mely után délután egy órakor dísz ebéd lesz a Arany Bika dísztermében, este nyolc órakor pedig vacsora a Kaszinóban.

A hétfői program a következőképpen alakul: Azok a közgyűlésre érkezett tagok, akik ekkor még Debreczenben maradtak, reggel 8 óra 30 perces különvonattal kirándulnak a Hortobágyra. Megtekintik a halastavakat, a hortobágyi öntözőműveket, a földgazdálkodást, megnézik a cíframénest, bemutatják nekik a gulyákat, esordákat és a hortobágyi vendéglős által megszervezett csikós- és juhászversenyt. Vissza 16 óra 30 perckor érkeznek Debreczenbe, ahonnan tovább utaznak.

Vasárnap délelőtt tíz órakor a vármegyháza dísztermében tartandó közgyűlés programja a következő: 1. Elnöki megnyitót mond Székács Aladár, a közigazgatási bíróság tanácselnöke, az egyesület helyettes elnöke. 2. A közgyűlési jegyzőkönyv vezetőjének és hitelesítőjének kijelölése. 3. Megállapítása annak, hogy a közgyűlésen hány osztály hány kiküldötttel van képviselve. 4. Az üdvözlőtáviratok szövegének megállapítása. 5. Esetleges üdvözlések a helyi hatóságok részéről. 6. Az elnök válasza. 7. Dr. Bornemissza Károly debreceni ítélőtáblai bíró előadása: „Részletek Debreczen multjából, különös tekintettel az igazságszolgáltatásra.“

Rövid szünet után csak egyesületi tagok részére kezdetét veszi a belső ügyek tárgyalása, melynek pontjai közt szerepel többek közt a jövő évi közgyűlés helyének megállapítása és újabb két évre a tiszti kar megválasztása. A közgyűlésnek ez a része elnöki záróbeszéddel és a Himnusz elnevelésével ér véget.

Pénteken lemefik a szerencsétlenül járt sportrepülői

Az a feltevés, hogy szédülés okozta a halálos zuhanást s 25 méterre a földtől Szabó István kiesett a gépből. — Koponyaalapi törést állapítottak meg a halál okául.

Beszámoltunk arról a repülőszerecsétségről, melynek áldozata Szabó István 25 éves sportrepülő volt. Szabó István szerdán délelőtt 10 óra tájban landolt gépjével a repülőtéren, s miután egy darabig a város felett körrepülést végzett a Hajduszoboszló felé vezető út mentén szállott. A szováti kövesútól alig száz lépésnyire történt a katasztrófa.

Lapunk munkatársának módjában állt kikérdezni egy szakértő véleményét arra nézve, hogy mi okozhatta a halálos zuhanást? A szakértő, aki maga is szemtanúja volt a szerencsétlenségnek a következőkben indokolta meg nézete szerint a szerencsétlenséget.

— A repülőgép, mikor a szováti kövesút felett szállott, közel 2800 magasságban lehetett, tehát ahol a légnyomás lényegesen alacsonyabb. Onnan Szabó István lampinggal szállt lefelé, s a luping közben az úgynevezett »dugóhúzó«-ba csavarodott a gép. A repülőgép centrifugális sebessége folytán, mint egy husz fordulat után a gép magától kiesett a dugóhúzóból. Ekkor azonban nézetem szerint

Szabó István elszedült és már nem volt ura többé a gépnek. Ettől kezdve a repülőgép feltartóztatlanul zuhant lefelé.

A jelek szerint Szabó István nem kiugrott a gépből, hiszen ezt mint gyakorlott repülő jól tudhatta, hogy

ez az ugrás egyenlő a halállal, mivel ilyen kicsi távolságra az ejtőernyő nem nyílik ki. Szabó István eszméletlen állapotban kiesett a gépből, s a földön zústa össze magát. Erre mutat az is, hogy a szerencsétlenül járt pilóta testét több méterre találták meg a gép roncsaitól.

Ennek a nézetnek bizonyos foglalatátást nyújt a mezőn dolgozó tengeritörő munkásoknak azon állítása, hogy a gép, mikor ötszáz méter magasan volt, már úgy látták, hogy a repülő ki akar ugrani.

Valószínű, hogy Szabó István ekkor már feloldotta őt a gép üléséhez erősítő szíjakat s meg akarta kísérelni az ejtőernyős ugrást, melyet, ha akkor valóban végre hajt, sikerül vele megmenteni életét.

Ellent mond ennek a nézetnek az a körülmény, hogy a szemtanúk egyrésze a gépnél látott különböző rendellenességeket. Így már a város felett repülése közben felfigyeltek arra, hogy a repülőgép gyanúsán, bizonyos kihagyásokkal bűgött. Többen azt is látták, hogy a légesen var szokatlanul lassan forgott. Ezek a körülmények mégis arra mutatnak, hogy a gépszerkezetben történt valami.

A tragikus haláleset hírére közölték Szabó István édesapjával, aki Tiszaföldváron lakik. Csütörtökön reggelre meg is érkezett idős Szabó István, s meg történtek az intézkedések a temetésre vonatkozólag.

A szerencsétlen sportrepülő a

Tíz év óta folyó per Ungerleider Miklós, a „Berta“-malom tisztviselője ellen

A debreceni tábla az újrafelvétel során is megállapította gondatlanságát egy szerencsétlenséggel kapcsolatban.

Több, mint tíz éve húzódó pert tárgyalt esütörtökön a debreceni ítélőtábla dr Balogh István táblabíró elnököletével. Még 1925 nyarán történt, az Ungerleider család, mely a debreceni Berta malom tulajdonosa, a hajduszováti malomban építési munkálatokat végeztetett. A körfűrészen egy gerendát fűrészeltek hosszában, a gépnél Vajna Gábor gépész állott, akinek a kezéről két újít lemetszette a fűrész, amikor a szíjat e akarta venni a kerékről. De felmetszette a fűrész a tenyerét is, úgyohgy ötven százalékos rokkant lett.

Mivel a szerencsétlenség amiatt történt, mert nem volt a körfűrészkellő védőkészülékkel látva, Ungerleider Miklós ellen, akinek utasítására végezte Vajna ezt a munkálatot, gondatlanságból okozott súlyos testisértés vétsége címén indult eljárás, melynek során 300 P fő, 50 pengő mellékbüntetésre ítélte a törvényszék. A tábla ezt az ítélet helyben hagyta és miután a Kuria a semmisségi panaszt elutasította, az ítélet jogerős lett.

Ezután Vajna Gábor polgári pert tett folyamathat Ungerleider ellen, hogy kártérítésre kötelezze őt. Közben Ungerleider Miklós kérte a büntető ügyben az újra felvételi eljárást arra hivatkozva, hogy ő nem adott utasítást Vajnának, hogy azon a körfűrészen végezze a 12 méteres gerenda felvágását. A törvényszék a bizonyítás lefolytatása után fenntartotta hatályában az alapeljárás során hozott ítéletet. Fellebbezés folytán esütörtökön tárgyalta ezt az ügyet a debreceni tábla, ahol megjelent Ungerleider Miklós is. Kihallgatása során előadta, azt a védekezését, melyre az újra felvételi eljárást alapozta.

zuhanás következtében borzalmas sérüléseket szenvedett. Bal karján két törés, bal lábán szintén két törés volt. A legszörnyűbb sebeket azonban fején szenvedte. Koponyája szoros értelemben teljesen összetört, fél szeme kifolyt s a jobb füle leszakadt.

Az orvosi vizsgálat a halál okául koponyaalapi törést állapított meg. A halott Szabó Istvánnak göresös szorításban egy marék földet találtak, melyet, amikor a földre zuhant kinyújában reflexszerűen markolt fel.

A tragikus véget ért Szabó István temetése pénteken délután lesz. A Hősök temetőjében helyezik végső nyugalomra a halálos repülőkatasztrófa fiatal áldozatát.

A védő beszédében előadta, hogy az újra felvételi eljárásra a polgári per megindítása adta meg az okot, mely a büntető ügy jogerős befejezéséig fel van függesztve. Előadta, hogy abban az időben a malom tulajdonosoknak nem jelentett anyagilag nagy gondot az a szerencsétlenség, de azóta tönkrementek és csak debreceni Berta malom maradt meg nekik. A sértett Vajna pedig nagy összegű kártérítési igénnyel lépett fel.

A tábla ítéletében helyben hagyta a törvényszéknek az újra felvételi során hozott ítéletét. Az ítélet nem jogerős.

Egy taxisofőr büne a járásbiróság előtt

Egy jókedvű vendégtől 117 pengőt lopott el és a feleségével elköltözték. — A károsult megbocsájtotta, de a soffőr kihívó megjegyzése után visszavonta nyilatkozatát.

Dr Kerekes Ernő büntető járásbíró esütörtökön vonta felelősségre Szalontay József debreceni taxi soffőrt és annak feleségét, akiket az ügyészség lopással, illetve orgazdasággal vádolt.

A vádirat szerint Szalontay József 1933. március 24-én a Bablevese esárdából Kormos Kálmán jó módú sertés kereskedőt, amikor ha

za szállította lakására, meglopja s a pénzt feleségének átadta. A lopást úgy követte el, hogy a tárcát, amikor Kormos beszállt az autóba elejtette és ő egy óvatlan pillanatban felvette és elrejtette az autóban. A tárcában 117 pengő volt és több fontos írat, valamint több járatlevél.

A járásbirósági tárgyaláson a sértett nem jelent meg, hanem a felesége.

Szalontay Józsefet hallgatta ki először a bíróság, aki a következő vallomást tette:

A vádat megértettem, bűnösnek érzem magam. A vádbeli alkalomkor én is ittam a vendégekkel és meglehetősen ittas voltam. Beismerem, hogy a lopást elköttem és a pénztárcát felvettem a földről és utána elrejtettem. Nagy nyomorban élünk feleségemmel és 6 gyermekemmel, alig keresek raamit.

A tárcát még akkor éjjel haza vittem feleségemnek azzal, hogy 100 pengőt tegyen el és a tárcát égesse el, minél előbb. A pénzből 58 pengőt a rendőrség által visszajuttattam a vendégemnek. Amióta ez az eset meglörtént velem, nincsen nyugtom, ha nem volna feleségem és 6 gyermekem régen öngyilkosságot követtem volna el.

A bíróság a vádlott kihallgatása után a feleségét hallgatta ki, aki előadta vallomásában, hogy akkor éjjel, amikor az eset történt, ura itasan jött haza. Ő akkor aludt, de az ura felkeltette és átadott neki egy tárcát s 100 pengőt azzal, hogy a pénzt tegye el és a tárcát égesse el.

— *Mondta azt magának a férje, hogy lopott a pénz és a tárcát?*

— *Egy szóval sem, hanem azt mondta, hogy találta.*

— *Az lehetetlen, akkor miért kellett elégetni olyan sürgősen a tárcát?*

— *En mást nem tudok mondani és sírásba fulladt a szerencsétlen asszony hangja, nem bánom én, ha fel is akasztanak.*

A sértett képviselőjében megjelent asszonyt kérdezte meg ezután dr Kerekes Ernő járásbíró, hogy van-e kárigénye és kívánja-e a vádlottak megbüntetését.

— *Nem kívánom. Dehogy kívánom. Kárigényem nincs, hiszen a szerencsétlen házaspárnak nincsen pénze, sőt a büntetésüket sem kívánom.*

A nemes gesztus után Szalontay azt a kijelentést tette, hogy mi lesz az én 9 pengőmmel, a fuvardíjjal, amit a sértett nem fizetett ki, az zal nekem még mindig tartozik.

A nem várt viselkedésre és kijelentésre dr Kerekes Ernő bíró szigorúan rászólt a vádlottra.

— *Nem szégyelli magát Szalontay, nem hogy megköszönné, hogy nem kívánják megbüntetését, hanem maga követelőzik.*

Kormosné erre kérte a bíróságot, hogy meggondolta a dolgot, fenntartja a kárigényét és most már nincsen kímélettel a vádlottal szemben, szemtelen viselkedéséért, kérem a megbüntetését.

A védő ügyvéd védőbeszéde után, amelyben mindkét vádlottra enyhe büntetést kért, a bíróság a következő ítéletet hozta.

Bűnös Szalontay lopás vétségében, azért 100 pengő pénzbüntetésre, míg Szalontayné orgazdaság vétségében mondották ki bűnösnek és 20 pengő pénzbüntetésre ítélték. Az ítélet jogerős.

Előjegyzési telhívás

Közelesem meg fog jelenni Szalacsy-Rác Imre „SZENT A FÖLD” című legújabb regénye. A könyv könyvrúri forgalomba nem kerül. Száz példány készül díszes kiállításban, vászon kötésben, a szerző aláírásával, magánosok, gyűjtők, egyesületek, intézetek részére. Ezzel a könyvvel egyidőben száz példány díszes kiállítású könyv készül a „Véres föld” című nagy sikert elért regényből is. A két könyv, közel hatszáz oldalas terjedelemmel nyolc pengőbe kerül. Mivel csak száz példányban készül mindkét könyv ajánlatos, hogy lapunk kiadói hivatalában már most előjegyeztessék azok, akik meg akarják rendelni. Előjegyezni a kiadói hivatali pénztárunknál lehet, valamint a kettő darab előjegyzési iven.

NYOMTATVANYAIT
a lapunkat előadó a
nyomdájában
**TISZÁNTÚLI KÖNYV-
ÉS LAPKIADÓ RT-nél**
rendelje!

Itt az utolsó alkalom, hogy jól kimulassa magát, mert ma megy utoljára a

Havi 200 fix

a Vigszinházban.

9. 14. 17. 19. 3. 11.

Civitas Fidelissima

Sopron, 1936 szeptember.

Egy kiváló hazafi szerint nem illik addig a külföldet járni, míg hazánkat nem ismerjük. Mi magyarok ezt rendszerint fordítva csináljuk, de így sok kellemes meglepetés vár ránk.

Sopron városa igazi élmény, különösen egy tisztulónak, mert külsejében a legszebb német, sőt flamand kisvárosokra emlékeztet, de műemlékei a magyar történelem legrégebb emlékei, Uccain németül, gót betűkkel is ott az uccainév a magyar felirat alatt, de ha megállunk a régi paloták emléktáblái előtt, a magyar mult legnagyobbjainak a nevét találjuk rajtuk. Már az első benyomás hangulatos: egy régi, erődtett városban vagyunk, melynek hajdani kettős falgyűrűje helyén ma a legszelebb nécek illetve parkok húzódnak. Villamosa nincs, mert valahogy mindig körbe mennek az utcák, szó sincs olyanféle főútról, mint Debrecenben a Nagyerdőtől a vasutig. A város közepén a legregibb, kis szigetforma belváros. Falai helyén a Várkerület nevű körzet, ez olyan széles, hogy Debrecenbe is beillene. Ezen táboroznak a kirándulókat szállító autóbussok, itt van az idegenforgalmi hivatal, ahonnan elindulnak óránként minden irányba a kiránduló autóbussok. Minden közel van: a legszebb helyekre 15—20 perc alatt el lehet jutni, úgy, hogy egyetlen nap alatt is gazdag programot lehet csinálni.

Először a belvárost kell bejárni. Ide a hűség kapu át lehet bejutni. Ez tulajdonképpen egy ósrégi, kelek torony, alapja az Árpádok korából, felső része barokk díszű, erkélyes; kis csigalépcsőn felmászhatnak az idegenek a kilátás elvezni. A hűség kapu az 1921. évi népszavazás emléke, az öreg torony belső oldalán van, gyönyörű szobordíszrel. Innen beljebb haladva, csupa műemlék fogad. Egy kiesel tér, barokk Szentháromság szoborral ódon palotákkal, — az egyikben Mátyás király lakott, — szemben egy régi, csücsüves templom, melyben Kapisztrán János szöszékét őrzik. A térről kiinduló körív alakú, keskeny uccák egyike a Templom-, másik a Kolostor uca. Itt aztán bárhol megállhat fotografálni a turista, legfeljebb azon gondolkozhat, hogy mit — ne vegyen le. Erdemes a házak udvarába is bepillantani. Némelyik csupa loggia, másut gótikus ablak, de legérdekesebb az az udvar, ahol szöszékét építettek az emeleti körfolyosóra. Az ellenreformáció alatt itt tartották titkos istentiszteletüket a luteránusok. Barokk és biedermeier hangulat mindenütt, mégcsak rádió se hallik: hárfahangú zongorákon játszanak a virágos ablakok mögött. A város külső uccái épp ily hangulatosak. Gyönyörű kapuk, homlokzatok, szobrok mindenütt. Ősi parkban, a város egyik legszebb pontján áll a római stílusú múzeum. Mire csak futtában átnézi az ember mindezeket, lépten-nyomon azt mondja magában: »Na majd jobban megnézem, ha újra eljövök«. Igen Sopronba többször is el kell menni.

Dehát — telik még a napból, — meg kell nézni a híres festőrákosi kőfejtőt, legalább lesz fogalmam az ázsiai barlangtemplomokról. Autóbuss viz ki gyönyörű úton. Kérve már több autóbussz látok, osztrák kirándulók jöttek. Nem nagyon nézem azonban embertársaimat, mert egészen páratlan látvány van előttem: Nagy mézskőhegy, eleje lehordva, belseje kifejt-

ve, — nagy, fehér, oszlopszerű sziklatömbök tartják a boltozatot. Beljebb menve látszik, milyen mélyen benyulnak a hegy belsejébe az óriási üregek. Szép, szabályos, szögletes fehérség köröskörül. Délután nem sütött be a nap, de milyen lehet ez a esodabánya reggel! A vezető, talán kőfejtő munkás, krónikus német dialektusban magyaráz az osztrákok kedvéért. Vicces ember, mondásain felharsan a nevetés. Soha ilyen népszerű magyarázatot nem hallottam az őskori tengeről, amely ezt a helyet is borította és bizonyára kagylókat mutogatott a kőzetben. Holmi óriás halakat, hüllőket is emlegett és velük kapcsolatban megvetéssel nyilatkozott a mai halakról. Kis fiúk árultak is megkövesedett kagylókat. Két nyelven tudnak, akár a felnőttek, de a magyar beszédük furesza egy kicsit. Hogy adod a kagylót? kértem az egyi-

ket. Mit adsz! felelt kurtán. — A esodálatos kőcsarnokból visszatérve, egyszerre nagy, fényes csikót láttam a szemhatáron. A Fertő tó! Ragyogott rajta a délutáni nap. Közelebről nem nézhettük meg, mert a városba visszatérve a másik irányban fekvő híres Kövér szállót és a strandfürdőt is meg kell nézni és ha már nem is másztam fel a fenyőerdők között a Károly magaslat kilátójába, legalább egy szép erdei sétát kell tenni. Az autóbuss hipp-hopp kivitte a társaságot és a délután ott ment át alkonyatba az illatos fenyves között. Az erdő aljában, bájos régi rokokó kápolna tövéből visszailleszülhettünk a városra, amint dombon-völgyön megjelent előttünk az alkonyati aranyfényben.

Visszafelé, a vonaton azon elmélkedtem, hogy a városok nem hasonlítanak az emberekhez. Milyen szép ez a Sopron, milyen értékes, milyen sokat jelent az országunknak, melyhez tartozik — és mindezeket felül kiérdemelte a nevet: a leghűségesebb...

Varga Ilona.

Diákok jól tanuljatok!

Aki ötből bukik, nem lehet diák többé. — Szigorú utasítások az új középiskolai törvényben.

Az új középiskolai törvény minden bizonnyal egy kissé érzékenyen fogja érinteni a gyengébb tanulókat s annak szigorú intézkedéseire nem árt jóelőre felhívunk az ifjúság és főként a szülők figyelmét.

A régi rendszer két tárgyból engedte meg a javítást, az új törvény szerint ezentúl csak egy tárgyból lehet javítani. Ha valaki két évet pótvizsgálva végzett, harmadszor egy tárgyból való bukás esetén sem tehet pótvizsgát, hanem ismételnie kell. Aki négynél több tantárgyból bukott el, az megszünt középiskolai tanulni. Hasonló sors vár arra is, aki két osztályt ismételt s a következő osztályban

elégletet kapott, ha csak egyet is. Aki mint ismétlő, két tárgyból bukik, szintén nem diák többé.

Szigoru a középiskolai törvény a fegyelem terén is. Újítás, hogy az érettségi bizonyítvány kiállításánál külön súlyt helyeznek a tanulónak az egész nyolc osztály elvégzése alatt tanúsított magaviseletére s a bizottság megállapítja, hogy az érettségi után fel lehet-e venni a tanulót főiskolára vagy egyetemre. Tehát nem lesz elég pusztán a sikeresen letett érettségi.

Az új törvény komoly, szigorú, az új törvény fokozottabb munkára kényszeríti a diákságot.

„DEBRECEN SZOMBAT DÉLELŐTT ...“

A fenti cím alatt dr Balkányi Kálmán az OMKE igazgatója ragyogó cikket írt, amelynek néhány szép részletével érdemesnek tarjuk olvasóinkat megismertetni.

A Nagytemplom előtt tízezernyi tömeg. Gyászolók, báméskodók, szegény emberek, urak, katonák, civilek, idegenek. A Kossuth szoborra is felmászik, aki bír. Kong a templomnak minden harangja. Átereszlenek a kordonon. A jobb ajtón át szűk előcsarnokba lépünk. Uramisten, szemtől, szembe vagyok a holt püspökkel...

A szoltár kihallatszik. Betölti az egész térséget, a Bikáig, a kollégiumig. Fennálló éneket zengenek odalent a hívek. Keresem az emeleten a bűbájos hangú Mácsay Sándort. Nincs ott és nincsenek itt a régiak, akik hozzátartoztak valamikor az ősi templom képéhez. Kiss Áron és Kiss Albert helyén mások ülnek. A Tiszák és Vályi János helyén is. És nem néz el gúnyolódó pápaszeme fölül Degenfeld gróf sem. Más arcok, más hangulat. Teméntelen pap, kúrator, a kálvinisták egyházi, világi nagyjai, az első sorban főrendek, képviselők, ott ül Balogh Jenő az igazságügyek régi minisztere, mögötte a mostani: Lázár Andor.

Soká nem nézdelődhetünk. A szószéken egyszerre beszélni kezd Ravasz László. S e pillanattól fogva minden szem, minden fül a szószék felé igazodik. Öt ezer ember lelkel egyszerre magával ragadja. Egy szótag, egy taglejtés, semmi se veszhet el. Aki a templomban van: Ravasz mindet megkapja és viszi őket menthetetlenül magával előre, hátra, múlt századok mélyeibe, bizonytalan jövőbe.

Mehalt Apponyi, Mehalt Tisza István. Hol van manapság élő szónok, akihez mérni lehet ezt a püspököt? És hol van téma, amely őt úgy érdekelné, amelybe oly szeretettel mélyedne el, mint Baltazár búcsúztatásában. Ez több volt mint fenséges prédikáció. Ravasz megfeszítette Baltazár alakját és megfeszítette a környezetét, amelyből kinőtt. Megkoszorúzta a hármast pillert melyre Baltazár Dezső a maga élete művét felépítette.

Három kincset kellett megvédenie Baltazár Dezsőnek. A Testamentum tiszta tanát a maga hagyományos érettségében. Azt a szabadságot, amely az egyetemes emberi méltóság újlat egyenlő és azt a tiszti magyarságot, amely az ő számára a nemzeti szellemet, a nemzeti történelmet és a nemzeti hivatást tökéletesen megtestesítette. Mindezeket ő egy szó-

Az Apollóban

Mától

AZ OKOS MAMA

a legszemlemezőbb
MAGYAR vígjáték:

Kosáry Emmy, Erdélyi Mici, Páger, Kabos, Salamon, Törzs, Pethes, Ráday, Tolnay Klári és Szász Ila főszereplésével.
SIESEN MEGNÉZNI!

Előadások: 5, 7, 9 órakor.

ban így foglalta össze: Debrecen.

Lehajtott fejű hallgattuk a prédikátort, amikor egyszerre feltette a kérdést:

Ki fog ezentúl kicsinyeket védni hatalmasokkal szemben? Ki fogja az igazságot szemébe mondani a világ fejedelmeinek. Ki fogja tulajdon kezével kitelni a galambot a hűja eséréből s a bárányt a farkas torkából? Ugy éreztük, nemcsak a Nagytemplom fehér bolthajtásai alatt zokognak fel a hívek. Vannak más bolthajtások is nem ilyen magasak, mint ez az ünnepi fényben úszó templom, vannak szerte-szét a megésonkított országban apró boltok és ezekben lehajtott fővel keseregnek ebben az órában magyar boltosok, akik sohasem felejtik el, hogy sírjába megléte püspök a magyar kereskedőknek meggyőződéses, hű és bátor patrónusa volt.

Elővesszük az írást és olvassuk újra meg újra Baltazár tanítását.

— Termelhetnek akármennyit: kereskedelem nélkül megfulladnak benne, gyárthatnak akármennyit, kereskedelem nélkül megrothad, megrozdásodik, ez a kereskedelem nélkülözhetlensége.

— A javak elosztásában, a természet igazságtalanságának lebillent mérlegét az igazság egyensúlyába hozni: ez a kereskedelem jelentősége.

— Szárnya lenni a szabadságnak, csatornája a kultúrának, géniusza az emberbaráti szeretetnek: ez a kereskedelem méltósága.

Ugyanezen a napon, amikor Baltazár hamvait az anyaföldbe elhelyezték, ugyanazon a helyen, ahol Baltazár élt, munkált és meghalt egy új, erős intézmény hirdette a kereskedelem nélkülözhetlenségét és a kereskedelem méltóságát. A TIKÁV, A Tiszántúli Ipari és Kereskedelmi Vásár.

Az enyészétekből új élet csirái keletkeznek. A halál rokona az élet. S a nagy temetés nyomában sietett Debrecen megnívni a TIKÁV-ot, a Debreceni Kereskedelmi és Iparkamarának ezt a bevált intézményét a régi, sokszázados debreceni vásárok új formában életrekelte ivadékát.

GRÜNFELD S. angol. franciá nődivattermék áthelyezte Piac u. 58. Linóleum-udvar).

ÉRTESETÉS

»Értesítem az összes lőszervásárlással kereskedőket és a Flóbert tulajdonosokat, hogy a mai naptól Flóbert történetét csak az általam kiadott lőszervásárlási engedéllyel vásárolhatják. A lőszervásárlási engedélyhez a fegyvertartási és viselési engedély bemutatása szükséges. A lőszervásárlás iránti kérvény bélyegmentes. Lám Dezső sk főkapitányhelyettes, a kapitányság vezetője. A kiadvány hitelű: Szűcsné hiv. főtiszt h.

100 ccm DKW motor-kerékpár beépített vágítással P 690 - SZOBOSZLAY Széchenyi u. 24

Partra vetette a tenger Charcot, a világhírű sarkkutatót

Az egész expedíció elpusztult egy ember kivételével

Világszerte nagy megdöbbenést keltett a hír, hogy elpusztult Jean Baptiste Charcot, a nagy francia sarkkutató és egész expedíciója. Kutató hajóján, a „Pourquoi Pas?”-n 40 főnyi utas és legénység volt.

Ezek közül egyetlenegy ember, Gouidee, a hajó szolgálatvezető első altisztje menekült meg a katasztrófából. A hullámok eddig 21 holttestet vetettek partra. A megtalált holttestek között van Charcot holtteste is. A hullámok a holttesteket az izlandi partokig sodorták.

Gasnier Dupare francia tengerészeti miniszter, mihelyt a szerencsétlenségről értesült, azonnal több hadihajót küldött az izlandi partokra, a szerencsétlenség színhelyére.

A Strömfiordból érkezett jelentések szerint a „Pourquoi pas» nevű kutató francia hajó utasai és legénysége közül eddig huszonegynek a holttestét vetették partra a hullámok. A megtalált holttestek között van dr. Charcot holtteste is. A hullámok az izlandi partokig sodorták a holttesteket.

Gouidee, a hajó szolgálattevő első altisztje, a szerencsétlenség egyetlen megmenekültje, elmondta, hogy a hajó Reykjanes közelében irtózatos délnyugati viharba került és vissza akart fordulni a Reykjanik kikötőbe, amikor a sötétség és vihar miatt eltévedt és hamarosan el is sülyedt. A szerencsétlenség hajnali félhat órakerült történt. A tenger olyan hatalmas hullámokat vetett, hogy a mentőeszközöket nem lehetett a vízre bocsátani. A hullámok gyorsan elöntötték a parancsnoki hidat is. Rövidesen felrobbant a kazán és szétvetette a gépházat. A mentőövekkel felszerelt emberek sorra merültek a hullámokban. Egyetlen hajó sem tudta megközelíteni a szerencsétlenség helyét a háborgó tenger miatt. A szélvész sebessége elérte a másodpercenkénti hetven métert.

A dán tengerészet felügyelőjének közleménye szerint a szerencsétlenség a Faxa öbölben lévő Strömfiordban történt. Az Akra-naes nevű motoros hajó átkutatta a hajóroncsot és a partvidéket, de nem találtak újabb holttesteket. A tenger árja a part felé sodorja a roncsot.

A kopenhágai francia konzul kijelentette, hogy a hajó legénysége mintegy negyven emberből állott.

A SARKVIDÉK HŐSE

Charcot a sarkkutató nagy hősei közé tartozott. Csillápphatatlan érdemével fordult már kora ifjúságától fogva a sarkvidékek felé és a sarkkutató kedvéért otthagyta orvosi pályáját is.

1904-ben hajót szerelt fel a déli sark átkutatására. Ez volt az első francia délsarki expedíció. Jó eredménnyel járt, emléké a Palmer-szigetcsoport felfedezése örzi.

Három évvel később Charcot átvette a Pourquoi Pas? (Miért ne?) expedíciós hajó parancsnokságát. (Ezen a hajón indult most is az utolsó, végzetes expedícióra.) Az 1907-i sarkkutató úton a Graham földet, az Adelaide szigeteket és a Deception (Csalódás) szigeteket kutatta át Charcot expedíciója. Rendkívül értékes tengeremelési és meteorológiai vizsgálatokat végzett.

Ezeknek a vizsgálatoknak az adatait felül nagy állattani gyűjteménnyel érkezett haza a „Pourquoi Pas?” 1910 júniusában Franciaországba. Charcot-t a tengeri kutató laboratórium igazgató-

jává nevezték ki.

1926-ban a francia akadémia segítségével ismét felszerelte Charcot a Pourquoi Pas?-t és elindult Grönland tengereinek és szárazföldjeinek átkutatására. Harmadszor 1928-ban vezette hajóját az örök jég hazájába, Amundsen és Guilband francia kapitány felkutatására.

AZ „UTOLSÓ UT”

A mostani út lett volna Charcot utolsó expedíciója. Ugy tervezte, hogy ezután csak feldolgozza eddigi eredményeit.

Ez már halála után derült ki. A hónap végére várták vissza Kopenhágába, nagyszabású ünnepeket készítettek elő tiszteletére és a királyi földrajzi társaság aranyéremmel akarta kitüntetni. Különtelésekben különben sem szűkölködött Charcot. A francia becsületrend parancsnoka volt a legtöbb európai egyetem díszdoktora.

Utolsó expedícióját már nem vezethette eredményes befejezéshez. Emlékét nagyértékű tudományos munkáin kívül a délsarki Charcot-föld örzi. Ez a földterület a déli szélesség 70—75 foka között fekszik, meredek sziklás csúcsokkal; teljesen jég borítja.

A 39-esek volt orvosfőhadnagya saját nevét olvasta egy siron a brassói hősök temetőjében

A tisztiszolgája esett el és azt temették el mint főhadnagyt

Bukarest, szeptember 17. Furcsa meglepetésben volt része Geiringer Gyula dr.-nak, a bukaresti magyar külvetés orvosának. Egy kirándulás alkalmával meglátogatta a brassói hősök temetőjét, hol a legnagyobb esodalkozással saját fejfáját látta a következő felirással: Itt nyugszik dr. Geiringer

Gyula, a 39. es. és kir. gyalogezred orvosfőhadnagya, elesett 1917-ben. Rövid kutatás után kiderült, hogy az orvosfőhadnagyt tisztiszolgája esett el és a legényt, mint Geiringer temették el, mert nála voltak a főhadnagy igazoló iratai.

A görög tanulmányi versenyen a debreceni Vargha Zsigmond nyerte az első díjat

Budapest, szeptember 17. Az Eötvös kollégiumban hétfőn délelőtt megtartott görög tanulmányi verseny eredménye a következő: az első díjat nyerte Vargha Zsigmond, a debreceni református gimnázium volt tanulója, a második díjat Imrédy Tamás, a buda-

pesti Kegyesrendi gimnázium volt tanulója. Dícséretet nyert Nagy Gyula, a győri benedekrendi gimnázium volt tanulója. A jutalmakat a Parthenon elnöksége a legközelebbi igazgatósági ülésen fogja a kitüntetetteknek átadni.

Bombasikere lesz a Szabolcsi Hétnek

Lázás munka folyik a nyíregyházi Városmajorban, ahol két hatalmas méretű pavillont építenek a Szabolcsi Héten rendezendő kiállítások céljaira. E pavillonokban minden talpalatnyi hely máris ki van adva, úgy hogy pótlóítkezések váltak szükségessé. A Nyírség legkiválóbb kereskedői, iparosai és gazdái árucikkeik, termékeik színét-javát mutatják majd be, s nem kétséges, hogy bomba sikere lesz a különböző kiállításoknak és bemu-

tatóknak. Nyolc filléresgyors indul majd szeptember 27. és október 5-ike között az ország minden részéből Nyíregyházára, s bizonyára hatalmas tömegek keresik fel ezt a szép, kulturált, életérős várost, amely most rendez első ízben innapi hetét. Óriási színes és dús programm várja az érkezőket, akik számára valóságos élményt jelent majd ez a sok kincs, szépség, tehetség, amit a rendezők a Szabolcsi Hét keretében felvonultatnak.

Ettek, ittak, kényelmesen aludtak a betörők a kifosztott lakásban

Budapestről jelentik: Néhány héttel ezelőtt Mauthner Henrik földbírtokosnak Vécsey uca 4. szám alatt lévő lakását vakmerően kifosztották és körülbelül 28—30.000 pengő értékű ezüstneműt, ékszert vittek el a lakásból. Mauthnerék lakása majdnem két hónapra keresztül őrizetlen volt s a földbírtokos csak akkor vette észre a betörést, mikor hazaérkezett szabadságáról. A rendőri bizottság az orgazdaként kereszttől megállapította, hogy többek között el a betörést és el is fogták Weisz Miklós kereskedőt, Bányai István artístát és Kocsis Lajos szigorló

mérnököt. A három gyanúsított tagadott, bár annyit bevallottak, hogy tudtak a betörésről. Annakidején az ügyesség fogházába szállították őket és folytatták a hajszát a betörőbanda negyedik tagja után. Tegnap este egy razzia során aztán kézrekerült Wittenberg Zoltán kereskedő, aki bevallotta a betörést. A múlt hónap elején az egyik este elmentek a Vécsey uca 4. számú házba, levertek az ajtóról a lakatot. Wittenberg kint maradt az ajt előtt, három társa bement a lakásba és ő egy ugyanolyan lakattal, mint amilyent levertek rájuk zárta az ajtót,

A három betörő huszonnégy órát tartózkodott a lakásban, „munkájuk” végeztével a kamrában talált élelmiszerekből jól befalatoztak, aztán lefeküdtek aludni, amíg Wittenberg értük nem jött. Tízennyolcezer pengő értékű briliánst, 6000 pengő értékű ezüstöt, továbbá szőrméket raboltak el a lakásból.

HIRDETMÉNY

Közölni teszem, hogy a m. kir. belügyminiszter a községi orvosi tanfolyam és vizsga szabályozása tárgyában 268600—1936. B. M. sz. a. rendeletet adott ki. A most megtartandó orvosi tanfolyam és ezt követő vizsga tárgyában pedig 269.185—1936. XV. B. sz. alatt az alábbi hirdetményt bocsátotta ki:

A községi orvosi tanfolyam és vizsga szabályozásáról szóló 268.600—1936. B. M. sz. rendeletnek megfelelőleg 1936. évi október 7-iki kezdettel Budapestén a m. kir. Országos Közegészségügyi intézetben az Orvosi Továbbképzés Központi Bizottságával karöltve községi orvosi tanfolyam és ezt követően a november 23-án kezdődő héten községi orvosi vizsgák fognak tartatni. Felhívom ennélfogva azokat az orvosdoktorokat, akik fentemlílt községi orvosi vizsgára és az ezt megelőző tanfolyamra jelentkeznél kívánják, hogy kellően felszerelt és felülbélyegzett kérvényeiket dr. Johan Béla államtitkárhoz, a Községi Orvosi Vizsgabizottság elnökéhez címezve a m. kir. Országos Közegészségügyi Intézet igazgatójának (Budapest, IX. Gyáli út 4) 1936. évi szeptember hó 22. napján déli 12 óráig annál is inkább küldjék be, mert a később érkező kérvények nem fognak figyelembe vétetni. A közszolgálatban állók kérvényeiket feltes hatóságukkal láttamoztatni tartoznak. A kérvényhez csatolni kell: a) a születési anyakönyvi kivonatot (vagy annak hiteles másolatát), b) a Magyarországon területén érvényes egyetemes orvosdoktori oklevelet (vagy annak hiteles másolatát), c) rövid életrajzot (curriculum vitae), amelyben a jelentkező különösen végzett tanulmányairól, ismereteiről és hivatalbeli működéséről — a vonatkozó okmányok csatolásával — oklevele keltetől a jelentkezés időrendben pontosan beszámol, d) igazolványt arról, hogy jelenleg milyen állást (állásokat) tölt be, e) az egyetemi leckekönyvet, az orvosi szigorlatokról kiállított bizonyítványokat, valamint a kötelező kórházi gyakorlatra vonatkozó szolgálati könyvet. Akik a 1932—35. években az Orvosi Továbbképzés Központi Bizottságával karöltve az Országos Közegészségügyi Intézetben rendezett községi orvosi tanfolyamon résztvettek és annak elvégzéséről igazolványt kaptak, a tanfolyam hallgatása nélkül vizsgára jelentkezhetnek. A vizsgadíj 50 P, amit a tanfolyamra felvett orvosoknak legkésőbb a tanfolyam megkezdésekor a m. kir. Országos Közegészségügyi Intézet gondnokságánál kell lefizetniük. A tanfolyamra legfeljebb 80 hallgató fog felvételt. A tagítvételnél előnyben részesülnek azok, akik az 1936. évi IX. t.-c. 12. §-ának tekintetbevételével községi orvosi képesítés nélkül neveztettek ki községi orvosokká. A tanfolyamra felvett hallgatók a m. kir. Országos Közegészségügyi Intézettel kapcsolatos Orvosok Házában korlátozott számban lakást és ellátást kaphatnak, melyért a megállapított önköltségi árat kell megfizetni. A tanfolyamra felvett és más helyről kedvezményben nem részesített hallgatók közül néhányan ösztöndíjat kaphatnak, amelyet a felvételi iránti kérvényben kell kérelmezni. A tanfolyamra (annak syllabusaira, az Orvosok Házában lakás és ellátás költségeire stb.) vonatkozólag közelebbi értesítést vagy felvilágosítást a m. kir. Országos Közegészségügyi Intézet nyújt. Erre a rendeletre és hirdetményre felhívom az érdekeltek figyelmét.

Polgármester.

9. 14. 17 19 20

Mindenben első
a „Debrecezen”

JAJ NEKEM!

Csodás kultúra! Én vagyok Ura...
Tornyok az égig, pincék földmélyig
s sugaras égből eshetik bomba
kultúrát s Engem ledönthet romba
a bomba...

Virágos kertek Égig emeltek:
illatos rétek, pusztítani vétek,
gyönyörűk!... Jaj, nem, mert megöl,
úgy bánt
a szörnyű tudat, hogy jöhet a láng;
jaj, úgy bánt...

Pattanó Élet s remegek, félek:
küzdés, kínlás, ijedt síkosság;
ezer halálnak dobnak s találnak,
s tudat úgy ráz, jaj, jöhet a gáz,
a gáz, a gáz...

RANKAY GYULA.

— A Debreceni Tanárképzőintézet gyakorló gimnáziuma 22-én megnyílik. A debreceni Tanárképzőintézet gyakorló gimnáziuma első és ötödik osztállyal a Simonyi úton szeptember 22-én, kedden megnyílik. Kedden lesz az év megnyitó s szerdán kezdődik a rendes tanítás. Ezidőszereztől öt tanerő személye lett megállapítva, akik a tanítást ellátják. Ezek az igazgatói teendők ellátásával megbízott Jausz Béla, Eressey Jakab, vitéz Fehérvári Dezső, dr. Maday Pál, dr. Szondy György tanárok.

— Ünnepléses istentisztelet a Nagytemplomban. Az Országos Bírói és Ügyészi Egyesület közgyűlésére összesereglett bírák, ügyészek és fogalmazók számára szeptember hó 20-án, vasárnap a Nagytemplomban a rendes 10 órai istentiszteletet megelőzően 9 órakor ünnepléses istentisztelet lesz. Az ígét hirdeti dr. Soós Béla lelkipásztor, egyet, magántanár. Ez alkalmi istentisztelet teljesen nyilvános jellegű és azon a gyülekezet tagjai is részt vesznek.

x Welsh angol nyelvtanfolyamai a Kollégiumban felnőtteknek. Tanítás este, 10—12-es csoportok. Tandíj (szept. 15—jun. 15.) 40 pengő, 8 részletben. Beiratkozás: hétfő, esütörtök 11—12-ig, 5—7-ig. Piac uca 22. III. 2.

— Elárulta a hangja a merénylőt. Né hány hónappal ezelőtt véres merénylet történt a dorogi szénbányák vidékéhez tartozó Bajót községben. Meggyes Miklós községi főjegyző a sötétség beállta után a kertjében sétált, amikor hirtelen egy macrona alak ugrott eléje, öklével teljes erővel arcába csapott és földre teperte. A kétségbeesett segélykiáltásokra az udvarra rohant a főjegyző felesége és eselédje, mire a merénylő elmenekült. Közben még vissza is kiáltott: „Majd még fogsz többet is kapni!” A merénylőnek ez volt a veszte. Hangjáról felismerték, hogy ifjú Bogár János harmincéves bányász a merénylő. Az ügyész a bányász ellen hatósági közeg elleni erőszak büntette és súlyos testisértés miatt indított eljárást. A Fajth Gáspár dr. tanácselnök elnöklétével ma tartott főtárgyaláson Bogár János tagadta, hogy ő bántalmazta a főjegyzőt. A főjegyző felesége, valamint a eseléd határozottan vallották, hogy hangjáról felismerték a merénylőt bányászt. A bíróság hatósági közeg elleni erőszak és súlyos testisértés vétsége miatt nyolchónapi börtönnel sújtotta a garázda bányászt.

Gyilkosság az orosz fogolytáborban

15 év után most ismerték fel itthon és a bíróság elé kerül

Budapest, szeptember 17. Azok a szörnyű szenvedések, amelyeket a magyar tiszteknek kellett elszenvedniük egyes orosz hadifogolytáborban a bolsevista uralom alatt, tárulnak fel rövidesen a büntető törvényszéken egy orosz hadifogolytáborban elkövetett gyilkosság bűnperének tárgyalásán. A vádlott Kiss Béla villamosági főszerelő lesz, aki ellen az ügyészség most készítette el vádiratát gyilkosságra való felbujlás és hűtlenség bűntette címén.

A vádirat elmondja, hogy Kiss Béla a novonikolajevszki fogolytáborba került. Amikor Oroszországban a bolsevisták kerültek uralomra, menően a vörös hadsereghez csatlakozott.

Kiss Béla mindent elkövetett, hogy

a magyar tisztet a bolsevista hadseregbe kényszerítsék. Durván és kegyetlenül bánt a fogoly tisztekkel, de különösen egy idegbeteg fiatal hadnaggyal, Endrődy Györggyel, az orosz öröknek pedig azt az utasítást adta, hogy ha Endrődy el akarná hagyni a börtönt löjjeék agyon. Amikor Endrődy a súlyos megveretés fájdalmaiból kissé összeszedte magát, csakugyan szökni próbált, mire az orosz örök agyonlőtték.

Kiss Béla évek óta elhagyta Oroszországot, visszajött Budapestre. A volt magyar fogolytiszték közül többen felismerték az utcán, rendőrnök adták át, letartóztatták, s noha tagadott, az ügyészség most vád alá helyezte.

— Elítélték, mert kiutasítása alkalmával magával vitte a lefoglalt ingókat Berekböszörményben történt, hogy Schwartz Lajos-féle malmot 1920-ban megvette Lindenfeld Lajos és neje, akik három évig kezelték azt. Amikor 1925-ben meghalt Lindenfeld Lajos, a malmot Borbála nevé kiskorú lánya örökölte. A malom 1926-ban leégett és ekkor a kiskorú gyámja dr. Ménes Lajos debreceni ügyvéd polgári pert indított Schwartz ellen, mert még nem adott ki bekebelezésre alkalmas nyilatkozatot. A perben Schwartz kötelezte magát arra, hogy felépíteti a malmot és üzembe helyezi azt, valamint részletenként 35 ezer pengőt fizet Lindenfeld Borbála részére. A malmot fel is építette, de nem fizetett, mire kézi zálogként lefoglalták a malom berendezését. Schwartz 1934-ig kezelte a malmot, amikor kiutasították Magyarországról, mert román állampolgár volt. Ekkor magával vitte a lefoglalt berendezésből 530 pengő értékű szíjat és azt eladta Weisberger Hugónak. — Emiatt a debreceni törvényszék sikerkasztás vétségé címén három havi fogházra ítélte és 200 pengő pénzbüntetésre ítélte Schwartzot. A debreceni tábla esütörtökön tartott tárgyalást az ügyben, Schwartz tettét jogtalan eljárást vétségévé minősítette és egy hónapi fogházra, valamint 100 pengőre ítélte. Az ítélet nem jogerős.

x Táncanfolyamok tisztviselők és diákok részére a jövő hét folyamán kezdődnek Balogh táncintézetében (Pétertia u. 30).

— 12 évet betöltött jóra való fiú, akinek az édesanyja súlyos betegségben szenved, szeretne elhelyezkedni jószívű iparosaládnál, ahol valamilyen iparágat is kitanulhatna. Elsősorban motorszerezéshez, vagy fűszerkereskedéshez volna kedve. Kérem azokat a mestereket, akik vállalnák egy ilyen gyerek díjtalan kitaníttatását, jelezzék szándékukat egy levelezőlapon az Országos Szereletszövetség központjában (Debrecen, Kollégium).

x Vattay Margit táncintézetében az össztáncok vasárnap délután 5—7 és 7—9-ig megkezdődtek. Tanfolyamokra beiratkozás egész nap Kossuth u. 11.

— Halmi Jenő társulata Derecskén. Halmi Jenő 21 tagú társulattal szép sikereket mellett működik Derecskén. Színe kerülnek a legújabb sláger újdonságok: Csárdás, Csavargó lány, Az orvos és a nő, Montmartrei ibolyák Grand Hotel, Kisemberek, Érettség, Néma levente, Urilány, Lovagias ügy szép sikerrel. A társulat főerősségei: Pataki Erzsébet pámadonna, Radó Nusi naiva, Méklóssy Juli-ka, Szalma Teréz, Halmi Jenő honvivő, Hortobágyi Artúr főrendező, Sárközi István, Szemere Imre, Nagy Imre, Marosi Lajos, Lászlófy Lajos, Kondor István és Várkonyi István.

— Székrekedésnél, gyomorrontásnál, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, májduzzanatnál, vértódlulásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Orvosok ajánlják.

— Leányholttest a kofferben. Az angol fővárost egy szerencsétlen, púpos, törpe nő meggyilkolása tartja izgalomban. Az áldozatot Hart Irénnek hívják. Rotherham-ban, London egyik nem túlságosan jó hírű külvárosában élt iparos apjával, Szerdán este, mikor apja hazatért munkájából, bízalmas látvány fogadta. A szoba közepén hatalmas koffer állt, amelyet mikor kinyitott, elszörnyűködve látta, hogy abban leányának holttestét gyümöszölték bele. A szerencsétlen nyomorék lányt, aki napközben egyedül szokott lenni a lakásban, ismeretlen tettes megfojtotta.

Kérje minden üzletben KLEIN GEZA józsi kenyerét Árpád tér 13. Telefon: 28—34.

— Meghalt Wölfling Lipót felesége. Varsóban elhunyt Adamovics Vilma, aki a kalandos életű Lipót toszani nagyherceg, a későbbi Wölfling Lipót felesége volt. A ragyogó szépségéről híres Adamovics Vilma kedvéért mondott le annak idején a Habsburg-uralkodóház sarja a rangjáról és feleségül vette szíve választottját. A házasság azonban nem volt boldog. Néhány év múlva különváltak egymástól. Wölfling Lipót, — mint ismeretes — utóbb még kétszer is kötött házasságot és múlt évben hunyt el. Adamovics Vilma most hatvan esztendőskorában a városi szereltházban fejezte be viszontagságos életét.

x K. Máriaassy Magda táncintézetében szeptember 22-én gyermektanfolyam kezdődik. 20-tól a vasárnap délutáni össztáncok megkezdődnek 5—8 óráig. Szent Anna u. 7.

— Országos gyász Horvátországban Pribicević halála alkalmából. Belgrádból jelentik: Zágrábi távirat szerint Maecsek Horvátországban általános gyászt rendelt el Pribicević Szvetozár halála miatt. Ezért a horvátok vasárnap semmiféle mulatságot nem tartanak. Pribicević végrendeletét, amelyet politikai körökben nagy érdeklődéssel várnak, a közeli napokban Prágában bontják fel.

x Orvosi hír. Dr. Erdélyi Pál egyetemi m. tanár szabadságáról hazaérkezett. Rendelését újból megkezdte.

— „Csöndgyűrű” Dante síremléke körüli. Az „Isteni színjáték” nagy költője, Dante Alighieri síremlékét ünneplés keretében köztölt avatták fel Ravennában. A sírkápolna építkezése alkalmával az olasz kormány nagyszabású városrendezési munkálatokat hajtott végre. A sírkápolna körüli hatalmas terület létesítettek, amelyet szlopesarnok vesz körül. A terület egy szermindenkorra elzárták a forgalomtól és a kápolna közvetlen környékét parkosították. Ugynevezett „Csöndgyűrű” veszi most körül a nagy költő mauzóleumát, amelynek ünnepi felavatásán megjelent a Duce is. Az avató beszédet Solmi igazságügyminiszter, a neves Dante-kutató tartotta és Ravenna népe néma tisztelettel áldozott a világhírű költő emlékének.

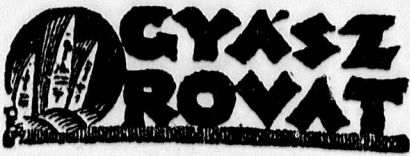
Olcsón, szépen

**FESTÉS
TISZTÍT
WEISZ**

Arany J. u. 20.

Férfi öltöny vegy-
tisztítás és vasalás 3 P-től

— Zsebében a Bibliája és olvasóval a kűtgémre akasztotta fel magát. Bajáról jelentik: Tóth József 67 éves heregyszántói gazda már ötször kísérelt meg öngyilkosságot, de mindig idejében felfedezték tettét és megmentették az életét. Tegnap délután kiment a tanujára és a kűtgémre felakasztotta magát. Most végre sikerült végrehajtani tettét, mire rátaláltak, meghalt. Zsebében Biblia és olvasó volt. Tettének oka: beteges életunság.

Herman Jánosné Bugyi Rozália életének 23. évében elhunyt. Temetése pénteken délután 3 órakor lesz a köztemető ravatalozójából a római katolikus beszentelés után. Lakás: Fancsiká 2.

Szabó István ref. 26 éves légügyi al-mester temetése ma délután négy órakor lesz a Hősök temetőjében.

Gerlóczy Zsigmond két évi börtönrre ítélték. Napokig tárgyalta a budapesti büntetőtörvényszék Gerlóczy Zsigmond és társainak monstre csalási bűnügyét. Mint ismeretes, az volt a vád Gerlóczy Zsigmondé, egy egyetem tanár felesége ellen, hogy két túllerhelt házába tömegesen vette fel az óvadékos házmestereket, akiknek foglalkozást adni nem tudott, de a pénzüket elköltötte. Számos ügynek el-ellen azért emelt vádat az ügyészség, mert a gyanú szerint tudták, hogy Gerlóczy Zsigmondnak nincs szüksége házmesterekre, tudták, hogy csupán pénzt akar az egyes emberektől, mégis óvadékos házmestereket közvetítettek a számára és nagy jutalékokat vettek fel. A napokig tartó tárgyalások után a törvényszék bűnösnek mondotta ki többrendbeli csalás büntetésében és ezért két évi börtönbüntetésre ítélte Gerlóczyt. Az ügyészség közlök Nafóri Józsefet egyévi, Fekete Sándort nyolchónapi, Arany Istvánt tízhónapi, Engel Benőt, Ivády Sándort, Főrhécz Lajost hathónapi börtönrre ítélte a törvényszék. Gerlóczyt zokogva hallgatta végig az ítéletet, amely ellen úgy ő, mint az ügyész fellebbeztek.

FERFI NŐI RUHAIT szárazon vegyileg tisztítja **LENGYEL**, Csapó u. 24. Batthyányi u. 1.

Egy müncheni mérnök autója elgázolt az országuton egy asszonyt s két éves kislányát. Szolnokról jelentik: Temingen Károly Mátyas müncheni elektromérnök feleségével Ford-gépkocsin Debrecenből Budapestre igyekezve, a szajoli országuton, Szolnoktól három kilométernyire, elütötte Gévaj Ferencné husz éves asszonyt és két éves kislányát, akik a tanyára igyekeztek. A mérnök gépkocsijával nekiment egy kóráksnak. A gépkocsikban ülőknek nem történt bajuk. Az asszonyt és kislányt életveszélyes állapotban a szolnoki kórházba vitték. A kislánynak egyik lábát le kellett vágni. Teningen mérnök a rendőrségen elmondotta, hogy bár többször túlkölt, az asszony nem tért ki a gépkocsi elől és a sebesen haladó gépkocsi nem tudta kellő időben lefékezni. A rendőrség a mérnök utlevélét visszatartotta, őt elbocsátotta, de az eljárás tovább folyik.

Vandál pusztítás a híres gyulafehérvári könyvtárban. Gyulafehérvár városának egyik büszkesége volt híres könyvtára, amelynek szekrényei számost nagyértékű unikumot, vagyis olyan a középkorból származó könyvet-rizték, amelyekből nincs több példány és így megsemmisülésük pótolhatatlan veszteséget jelent a kultúra számára. A bőrkötésű, művészi veret-vel ellátott s kézzel írott nagyértékű könyveket a teljes pusztulás fenyegeti. Az történt ugyanis, hogy a kultúrális látogatók, felhasználva az alkalmat, amikor a könyvtár öre el van foglalva, bicskával vágják ki a könyvek egyes lapjait és főképpen az értékes iniciálékat, hogy azokat „emlékül” elvigyék magukkal.

Nagy sikere volt a magyar delegációnak a bukaresti nemzetközi kereskedelmi értekezleten

Tatarescu román miniszterelnök fogadta a magyarokat.

Bukarest, szept. 17. Csütörtökön nyitották meg Bukarestben a 21. interparlamentaris nemzetközi kereskedelmi értekezletet. Az értekezlet megnyitása előtt **Djuvala igazságügyminiszter a magyar küldöttséget a képviselőház hazelnői szobájába vezette, ahol Tatarescu miniszterelnök fogadta a magyarokat.** A kölcsönös üdvözlés és bemutatás után a miniszterelnök annak a reményének adott kifejezést, hogy a gazdasági kapcsolatok kimélyítése után, amely mint a legutóbbi gazdasági tárgyalások is bizonyították, örvendetesen megindult, más kapcsolatok is épülnek ki a két ország között.

A miniszterelnök igen szívélyes hangon elbeszélgetett Láng Boldizsár báróval, a magyar küldöttség elnökével és a küldöttség többi tagjával, megemlékezve több budapesti ismerőséről.

Az ünnepélyes megnyitó ülés délután kezdődött. Saveanu, a képviselőház elnöke üdvözölte az értekezletet, majd Tatarescu miniszterelnök köszöntötte az értekezlet tagjait. Utána a szenátus elnöke, majd a belga, francia és az angol küldöttség vezetője beszélt, kik után **Láng Boldizsár báró,** a magyar küldöttség vezetője emelkedett szólásra. A magyar küldöttség elnökét a Ház nagy tapsal fogadta. A

taps elülte után Láng Boldizsár báró többek között ezeket mondotta:

— A nemzetközi interparlamentaris kereskedelmi szövetség célja az, hogy összegyűjtse minden parlament képviselőjét közös munkára a közös cél érdekében: országaik virágozása, népeik jóléte, mondjuk röviden, a béke érdekében. Tagadhatatlan, vannak kérdések, amelyeknek megoldása igen nehéz. Lehetnek megoldhatatlan kérdések is, azonban még mindig marad számunkra igen nagy terület, amely igen gyakran kihasználatlanul maradt a mulban, ahol a jóindulatú emberek kezét foghatunk egymással. Anélkül, hogy meg akarnám húzni a vészharangot, ki kell jelentenem, hogy az egyesülés szüksége sohasem volt követe-lobben sürgősebb, mint napjainkban, amikor a világ felforgatva alapjából kezd belátni, hogy egyedül csak a békeben találja meg az annyira óhajtott egyensúlyt. **Kötelességünk hozzájárulni a politikai, gazdasági és társadalmi jellegű veszélyek elhárításához.** Mi vagyunk hivatala együttműködni egy pacifista, dolgozó és fejlődő világ rekonstruálásán.

Beszédét hatalmas taps követte s a Ház elnöke egyedül Láng Boldizsárnak bratulált beszéde után. Láng Boldizsár báró után több más küldöttség vezetője szólalt fel.

A háboru rokkantjainak a harmadik emeletre kell teljárniok, hivatalos ügyeikben

Szükséges lenne földszinti helyiségben elhelyezni a hadirokkantak ügyosztályát.

A mai társadalomban szinte észrevétlenül él egy nagyszámú emberreg: a hábrú rokkantjai. Valamikor több, mint két évtizeddel ezelőtt elindultak felvirágzott vonatokon a történelemmé ágaskodott napok sodrában ép, fiatal testtel, hazafias lelkesedéssel. Aztán egy napon visszafelé indult velük a vonatok s az erős, fiatal testek magrokkannya érkeztek el a hazai földre. Sok életpályát deréba tört egy golyó, vagy srápnél-szilánk, amely bémát, nyomorékot csinált az egészséges emberből. Aztán elmúlt minden, az emberek elfelejtették a háborús lázat, a lelkesedés görögützes napjait, a véresre és feketetérre festett esztendőket. — Visszatértek a mindennapi élet szürke sodrába és az élet lüktető irama, gyilkos tempója még arra sem hagyott időt a ma emberének, hogy két évtized alatt érdemeikhez méltóan lerójjá há-láját és kötelességét a háború rokkantjaival szemben. Vannak azonban apró figyelmességek, melyekre a szegénységünkben, kifosztottságunkban is képesek vagyunk és ezekre vonatkozólag nem is szabad elzárkóznunk a hadirokkantakkal szemben.

Ezek közé az apró figyelmességek közé tartozna, hogy a hadirokkantak ügyes-bajos dolgaikat, hivatalos ügyeit intéző helyiséget a lehető legalkalmatlanabb helyről, a rendőrségi épület harmadik emeletéről, valami könnyebben megközelíthető helyre helyezték el.

Ez a harmadik emeleti helyiség oly magasságban van és annyi lépcsőjárásal közelíthető meg, hogy **egészséges, ép embernek is kimerítő.** Valami abszurd gondolat azonban a háborúban rokkanttá vált embereket arra kény-szeríteni, hogy emeléken vonszolják

végig magukat ügyeik intézése közben.

A napokban szemtanúi voltunk egy esetnek, mikor ellőtt lábbú, ötven év körüli férfi akarta elintézni valami hivatalos ügyét. A lépcsőnél posztoló rendőrnél érdeklődött, hogy hadirokkant ügyben hol intézkednek.

— Harmadik emelet... tessék a lépcsőn felmenni, — hangzott az udvarias válasz. **Az érdeklődő kissé meghökkent a harmadik emelet szóra és bizalmatlanul tekintett Isonzó emlékeit hordozó lábaira.** Aztán hősies küzdelmet kezdett a kifogyhatatlan lépcsőfokokkal. Szerencsére segítségére jött az udvarias rendőr és karonfogva az vezette fel a harmadik emeletre.

Ez csak egy kiragadott példa a sok közül. De napirenden vannak hasonló panaszok. Érthetetlen már magába véve a gondolata is annak, hogy rokkant emberek számára olyan épületben, ahol lift nincsen, emeletre helyezzenek el hivatalos helyiséget.

Tudjuk jól, hogy a rendőrség épületében annyi ügyosztály van összezúrtva, hogy a földszinten nagyon nehéz alkalmas helyet találni erre a célra. Azonban mégis találni kell valami megoldást a mostani állapot megszüntetésére. Ez a legkevesebb, amit megérdemelnek azok, akik a háborúban hagyták nemesek fiatalágukat, hanem testük épségét is.

— **Havazik Csik megyében.** Csikszaradából jelentik: A megye területén már napok óta havazik. A magasabb hegyeket vastag hótakaró fedi. A szokatlanul korán beköszönött télies időjárás a mezőgazdaságban nagy kárt okoz.

Időjárás

Hazánkban élénkebb lett a szél és megkezdődött az erősebb borulás, de eső még nem volt. A hőmérséklet általában 22—25 fokig, Budapestén 25 fokig emelkedett.

Időjóslat: Élénk délkeleti, déli szél, változó felhőzet, több helyen, kivált az ország délnyugati részén eső, a nappali felmelegedés csökken, az éjjeli lehülés nyugaton lényegesen gyengül, keleten még erős marad.

— **Tárgyalás közben letartóztatták a kőművest, aki ostonal agyonverte társát.** A pestvidéki ügyészség halált okozó súlyos testisértés miatt adott ki vádiratot Gere Ferenc csepeli kőművesmester ellen, aki ez év január elején részegen összeszólalkozott ugyan-csak ittas Mucsi Imre kőműves társával s ostonal úgy összeverte, hogy Mucsi a súlyos sérülések következtében meghalt. A pestvidéki törvényszék tegnap tartott az ügyben főtárgyalást. Gere ittasságával védekezett. A bíróság ezután kihallgatta a tanukat, akik súlyosan terhelő vallomást tettek. Ekör Pénzes Béla ügyész indítványozta Gere letartóztatását. A törvényszék helyt adott az indítványnak és az elnök fogházörököt hozalott, akik levezették Gerét az ügyészség fogházába. A tárgyalást egyébként további kihallgatások céljából elnapolták.

— **Enyhítették a dorozsmai orvos büntetését.** Szentendről jelentik: Csongrád megye fegyelmi választmánya Kozma György főispán elnöklésével tárgyalta másodfokon dr Korom Ernő dorozsmai orvos fegyelmi ügyét. Az orvos ellen azért indult fegyelmi eljárás, mert amikor a dorozsmai földmunkások gyermekeit orvosi vizsgálat alá vette, a kislányokat levetkőztette és így vizsgálta s ehhez a vizsgálatához idegen személyeket is beengedett. Néhány nappal ezelőtt az elsőfokú fegyelmi hatóság szolgálatból való elbocsátásra ítélte az orvost s megállapította, hogy nem volt szükséges a ruhánküli vizsgálat, az orvos tehát a közszemérem ellen vétett. A fegyelmi választmány megváltoztatta az elsőfokú ítéletet s a büntetést ezer pengő pénzbírságra mérsékelte. Tényállásként azonban elfogadta az elsőfokú fegyelmi hatóság megállapítását. Még az a változás van a fegyelmi választmány ítéletében, hogy míg első fokon visszatartták az orvosnak a felfüggesztés alatt visszatartott illetményeit, addig a mai ítélet nem adja vissza az orvos fizetését.

— **Viceket mondott, szívéhez kapott, meghalt.** Bonyhádról jelentik: Lőrincz Gyula bonyhádi állomásfőnök tegnap délelőtt jökevényen bement irodájába. Viceket mesélt kartársainak, egyszercsak szívéhez kapott, lefordult a székről és meghalt.

— **Eltemették Szabados Béla zeneszerzőt, a Magyar Hiszekegy mezenésítőjét.** Budapestről jelentik: Csütörtök délután temették el a Kerepesi új temetőben óriási részvét mellett Szabados Bélát, a Zeneművészeti Főiskola tanárát, a kiváló zeneszerzőt, aki megzenésítette a Magyar Hiszekegyt. A gyászszertartást dr Patay Pál ref. lelkész végezte, ezután a BESZKÁRT énekkar elénekelt a Magyar Hiszekegyt, majd a Corvin-láncosok és korszorúsok társasága és Zeneművészeti Főiskola nevében Dohnányi Ernő igazgató mondott búcsúbeszédet, a rádió nevében Hlatky Endre búcsúztatta a nagy halottat. Az Operaház búcsúját Márkus László igazgat ótolmácsolta. A gyászbeszédet elhangzása után a budapesti hangversenyzenekar Beethoven gyászindulóját játszotta. A temetőben dr Patay Pál ref. lelkész imát mondott, majd a volt növendékek nevében Maleczky Oszkár mondott búcsúbeszédet.

9. 14. 17/19/37

CZAPÁRY BERTALAN: GYÜMÖLCSÉSZETI ELŐADÁSOK

Uj könyv jelent meg a kertészeti szakirodalomban, mely a legteljesebb megvilágításban tárja fel a gyümölcs-termesztés gyakorlati ismeretét.

Ez a könyv Czapáry Bertalan kertészeti szaktanár egyik gyümölcsészeti tanfolyamának előadássorozatát tartalmazza. Tizenöt nyomtatott iv terjedelmű. Felső az ő előadásait, másik fele tizenkét országosan ismert jeles szakember egy-egy előadását tárja az érdeklődők elé.

Czapáry eddig megjelent művei: Vitrágytermesztés, Zöldségtermesztés, Szőlőlugas, A magyar gyümölcs tömegtermesztése. Ezen közközben forgó gyakorlatias művei révén és tanfolyamai által országosan ismert szakember.

Ez a legújabb könyve a szakirodalom terén újszerű, könnyed és közvetlen előadásaiban mindig újabb érdekességeket és kizárólag gyakorlatias eljárásokat tár fel az életből. A közvetlenség, a munka, mely benne megnyilvánul, mindvégig érdekesítő, — mint a jó regényt, addig nem teszi le az olvasó, amíg végig nem olvasta és azután újratekint és ismét aprólékosan tanulgatja. Több száz ember vágyva várt napjai voltak a tanfolyam napjai s minden előadás után a megelégedettség örömsugara ragyogtak az arcon. Nem remél siker és a gyümölcs-termelők önzetlen szerete koronázza.

A tartalomjegyzék is mutatja a hasznos tudnivalók özönét és a könyv betűrendes tárgymutatója által könnyen és azonnal találja meg benne minden egyes kérdésre a feleletet.

A könyv ára portóval együtt 4.30 P.

Megszerezhető a szerzőnél: Czapáry Bertalan, Kiszvárd a pénz előzetes beküldése után azonnal. Utánvételezve egy pengővel több.

Kezddőnek az őszi munkák s itt van az ültetés, telepítés ideje, bár az év minden szakában fontos, hogy a gyümölcstermelő megfelelő, helyes és gyakorlatias útmutatást kapjon. Alig feje-

ződik be a szüret, a gyümölcs feldolgozása, elraktározása és értékesítése, már nyomban ott van ismét a jövő év kezdő munkája. Ebben a könyvben minden kérdésre megkapja a feleletet, mintha csak magával Czapáryval beszélne és az ő útmutatása biztos sikerre vezet.

Kilenc évi fegyházra ítélték a gyilkos legényt, aki nevelőanyját megölte

Békés, szeptember 17. A nevelőanyja meggyilkolásával vádolt Pusztai Imre ügyének tárgyalását ma délelőtt folytatta a gyulai törvényszék Ungvárytanácsa. Oriási érdeklődés mellett, zsűfolt teremben, a község háza nagytermében tartották a főtárgyalást. Több mint huszont tanút hallgattak ki.

Elsőnek Kelemen Antal esendőrliszthelyettesi, aki a nyomozást vezette. A meggyilkolt asszony testvérei, Kiss Mihály és Kiss István igen súlyos vallomást tettek a vádlott ellen. Szánthó László gazdálkodó, a gyilkos sógora és Szánthó Gábor, apósa megtagadták a vallomást. A többi tanúk a gyilkos italozásáról és kocsmezéséről

tettek tanuvallomást.

A vádbeszédben dr. Tompa Gyula ügyész a bíróságnak azt mondta, hogy olyan különös esettel áll szemben a bíróság, amely az igazságszolgáltatásban nem igen fordul elő. A bíróságnak kell eldöntenie, hogy a nevelőanyja felmenőági rokon-e.

Ezzel szemben a védelem halált okozó súlyos testi sértés büntetést kérte kimondani és tagadta, hogy a nevelőanyja felmenőági rokon. A bíróság szándékos emberölés és hamis vád büntetéseben mondta ki bűnösnek a vádlottat és ezért

kilencévi fegyházra és tizhavi hivatalvesztésre ítélte.

SZÜNET VOLT A TERMENYTŐZSDÉN

A határidőpianon és a készáru-pianon tegnap hivatalosan volt ugyan forgalom, a tőzsleügyenkök azonban a zsidó ünnepekre való tekintettel nem kötöttek üzletet. Az ármegállapító bizottság felkeltőkor összeült és változatlanul a tegnapi árat hagyta érvényben. A lisztárak tegnap felpengővel drágultak.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Búza 14.00—13.60—13.40, rozs 11.00—10.50, árpa 10.50—10.20, tengeri tó, 14.50—14.00—13.80, tengeri (esőves) 4.80—4.60—4.40, lucerna 6.50—6.20—5.60—5.50—5.20, széna 4.20—3.80—3.50, szalma 1.50—1.20, agyszalma 2.00, sütő tők 2.20—2.00.

Szent a föld REGÉNYE

írta: Szalacsy Rácz Imre

Még azon a nyáron tizszer olvastam el Robinson könyvét. Hangosan, a bandám tagjainak füle hallatára. Roppant tetszett a könyv mindenkinek. Aztán mi is játszottunk Robinson történetét, ahol nem Robinsont helyettesítettem, hanem Pénteket. A banda többi tagjai vadak voltak és Brugós Imre lett a vadkirály, Robinson Cser Feri lett, akinek furó, faragó, ezermesteri természetét ismerjük.

Nagy harmat esett azon az éjjelen és a kései rózsák megfűrödve a harmat vízben kellemesen ontották az illatot.

Az ambitus előtt állott a koesi, bakján ült vén Zsandár Mátyás. Mellette nagyobbbaeska zöld láda, melyen az én nevem ékeskedett fehér betűk szépségében.

Mindenki siri körülöttem, mint mikor Mihály bátyámat vitték el ama választás után. Csupán az apám állott könny nélkül, komolyan.

En letörtén, zokogva álldogáltam és szorongattam az édesanyám kezét, aki a fejem simogatta. Ott volt a banda is. Ugy sirtak, mintha temetésen gyűltek volna össze.

Farkas Róza nagy lábujjával simogatta a téglapadló egyik kockáját és nagyokat esuklott a visszafojtott sirástól.

Kolompér Ferenc bajuszán esepegett végig a könnye:

— Isten áldja meg, urfi! — most már nem mert tegezni, ami még inkább elkésértett engem.

Az apám kapott a szón, volt mibe belekötni, hogy leplezze meghatottságát:

— Mit bolondozik kend! Az én fiam az, nem a királyé, mit magázza?!

— Jó, jó, tudom én, amit tudok! Megmondtam én már régen, hogy ez lesz a vége! Igazam van, urfi? — törülgette az arcát zekéje ujjával.

— Menjete, Józsi! — suttogta az anyám, aztán megölelt, megcsókolt.

Nagy sirás, zokogás zúdult fel.

— Én nem bírom nézni! — állott odébb Kolompér Ferenc.

Sorba kezet fogtam mindenkivel.

Régi cinkostársaimat megcsókoltam, akik ünnepi ruhában jöttek el a büszázásra.

Az apám ölebe vettem és beemelt a koesiba.

Aztán megcsókolta az anyámat, aki azt mondta neki:

— Legyél nyugodtan, édes!

Fellépett a koesiba és rászólt az öreg Zsandár Mátyásra:

— Mehetünk, Mátyás!

Az öreg ember szemére, húzott kalapját felesztatta a homlokára és rásuhintott a lovakra, mint az istennyal. A lovak megugrottak s mint a vesztés repültek ki az udvarból a koesival.

Összeszorítottam a fogam és kinyitottam a szemem.

Az apám átölelt, mintha vigasztalni próbált volna.

Az ucca ismerős házai függén maradoztak el. A házak kapujából könnyes szemek néztek felém. Egy, egy kéz felém lendült.

A csorgókútnál sokan voltak és mind in-tegettek.

Az útszéli keresztnél Szuraj Józsi bácsi, a esősz lengette nagyszélű, alföld zsiros kalapját.

A hátunk megett maradt a falu és én éreztem, hogy minden lépéssel távolabb leszek attól a földtől, melyet imádságosan szerettem.

Zsandár Mátyás ismét a szemére húzta a kalapot és még az útszéli keresztnekül se emelte meg.

En belekapaszkodtam az apámba és sirtam.

VI.

CSODÁLATOS VÁROS.

Vonatot addig soha nem láttam.

A várost el sem tudtam képzelni.

Csupán annyit ismertem a falun kívül, amennyit a járási székhely nyújtott. Ron-gyos, ütött, kopott kis hely volt a járási székhely, de a benne lakók kedvvel becézték városnak.

Amulatot keltett bennem az állomás, az idegen arcok, a vasutasok formaruhája. Minden új, friss és idegen volt a szememben.

A könnyem már felszáradt, csak bent, a szívem táján sajgott erősen valami. Mintha nagy kincset vesztettem volna el.

Az állomásnál elbűsűztam Zsandár Mátyástól, aki megrázta a kezem és azt mondta:

— Ovakodj a hízelgő embertől. Aki megüt, kétszer add vissza, de aki megszeret, százszorosan fizess vissza a szeretetét!

Elfordította a fejét és nem beszélt többet velem.

Keves híjján kifordult a könnyem.

Azonban a vigasztalás is kéznél volt a sok, sok új látványosságban, tenger esodában, mely élemborult.

Kint, az állomás tornácán álldogáltunk, miközben vasutasokkal tárgyalt apám a ládám felrakásával kapcsolatban.

— Iskolába megy a kis urfi? — kérdezte a hordár bizalmaskodva.

— Oda! felelt kellelenül az apám.

— Első gimnáziumba!

— Oda! — lett bosszusabb apám hangja.

— Csak azért kérdelem, tetszik tudni, mert az én fiam is diák! Már harmadikba jár. Szín jeles, instálom. Tandíjmentes, kedvezményes, konviktus kap, mert jó tanuló, tetszik tudni.

Az pedig nagy szó máma, instálom. Igaz, hogy az én Dezsőm szegény fiu, muszáj neki tanulni!... Tessék csak nyugodni lenni. Feladom a ládát. A kis katonaládát! — mosolygott rám: — Még bent sínes a vonat. Egy fél óra van az indulásig...

Az apám már nem hallgatott rá.

Tul a sineken vetés alá szántottak, azt figyelte sas szemével. Inkább foglalkozott egy távoli, tőle idegen dologgal, mint velem. Kényelmetlen volt számára az elválásom.

Minél kevesebb idő maradt a félórából a vonat indulásáig, annál többen jöttek. Leginkább a szüleikkel. Magamfajta, egykoru gyereket azonban nem láttam egyet se.

Sürgős, forgás, zsongó beszéd, vasutasok portyázása vett körül.

Az apám kezét fogtam, nehogy elsodorják őt tőlem a nagy nyüzsgésben.

— Soká kell még várni! — szólaltam meg halkán, félénken, holott egyáltalán nem untam a várást, inkább csak azért beszéltem, hogy a saját hangomat is halljam.

Az apám nagy gyöngédséggel nézett rám, kicsit megszorította a kezem és azt mondta:

(Folytatjuk.)

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Dr. Ebergényi Sándor orvos leánya Ilona; Czifon Imre npsz. leánya Irén; Cs. Nagy Kálmán szabó fia Kálmán; Nagy Sándor ácssegéd fia István; Oláh Imre hentes leánya Gabriella; Végh László szabó leánya Gizella; Kerecsi György npsz. fia János; Harsányi Mihály gazdálkodó fia László; Daróczy János bérlo lánya Mária; Nagy János npsz. leánya Erzsébet; Szabó László városi tisztviselő lánya Eszter; Gere János cipész fia Sándor; Murányi Géza eszmadia leánya Erit és 2 halva születés.

Eljegyzések: Dézsi János soffőr — Bugjó Ilona; Szabó István kőműves — Boros Zsuzsa; Bujdosó József bérlo — Makai Eszter; Mészáros József kőműves — Varga Julia; Ormós József bizt. titkár — Kiss Klára; Sinkovits Nándor asztalossegéd — Madár Erzsébet; Szőke Lajos keresk. — Mohácsi Jolán; Cseli Ferenc festősegéd — Ocsai Irén; G. Nagy József szerelősegéd — Tokai Róza; Nagy András fm. — Tóth Pirokska.

Halálozások: Hüse Róza ref. 14 éves, Nyíraesád. Özv. Katona Péterné r. kath. 58 éves, Sinaj M. u. 11. sz.

SPORT

A Bocskai felállítása a Szombathelyi MAV ellen

A Bocskai esőtörtökön könnyebb edzést tartott. Kinos fellunest kellett, hogy a közönséget nem engedték be a stadionba az edzésre, de leszögezzük, nem a Bocskai mulott ez, hanem a stadion vezetőségén. A Bocskai csapatában annyi a változás, hogy Orosz lesz a balösszekötő és Finta pihen, vagyis így áll fel a csapat: Varga — Vágó, Janzso — Palotás, Boros, Bel-

csik — Hevesi, Berecz, Teleki, Orosz, Hajdu.

A csapat szombaton reggel indul Debrecenből és délután 4 órakor megy tovább kultúrúton Szombathelyre, ahová este 8 órakor érkeznek. A mérkőzést Viczenik Ede vezeti, Szombathely nagy erővel készül a mérkőzésre s a Bocskai ellen akar pontot szerezni.

A „Debreczen” sporthírszolgálatának jelentése:

Takács, a Bocskai játékosok hetek óta sérült, egyik edzésen sérült meg. Mint most értesülünk, a sérülés rohamosan javult és a jövő héten már edzésbe is áll s ha jó formában lesz, elfoglalhatja régi helyét.

Ma, pénteken délután kezdődik a DEAC pályán a DEAC teniszversenye Debrecen bajnokságáért. Szép mezőny indul a versenyen minden számban, a leosztás, belépődíj és érdemes a megtekintésre.

Dél-Kelet válogatott mérkőzés lesz október 4-én Békéscsabán. Az alszövetség elnöksége újra válogatóbizottságot állított fel, amelynek tagjai dr. Nagy Zolt, Kovács Endre, Rose Ferenc és vitéz Papp János. A II. osztályú és ifjúsági szövetségi kapitány vitéz Papp János lett.

A Bocskai felvidéki túrára indul a szombathelyi mérkőzés után. Kétnégy mérkőzést játszik a csapat s atána siet haza, mert készülni kell a következő bajnoki mérkőzésre, október 11-én Pesten a Phöbus ellen kell játszani. Novemberben rövidebb francia túra is következik.

KETTŐS BAJNOKI MÉRKŐZÉS A DEAC PÁLYÁN

Folyó hó 20-án, vasárnap délután 2 órai kezdettel mérkőzik a DEAC II. fiatalokkal felfrissített csapata a jó játékos képviselő B. Turul lelkes csapatával, amely csapat az első győzelmi pontokat itt akarja megszerezni. Négy órai kezdettel pedig az örök riválisok, a D. Klinikai AC átszervezett csapata mérkőzik a II. osztály újonc csapatával, a Nyomdász 11 FC-vel. E két csapat már többször mérkőzött együtt, de a győzelmet eddig mindig a szerencse döntötte el hol az egyik, hol a másik fél javára; nagyobb gólarányú győzelmet egyik sem könyvelhetett el még magának. Most is ezen mérkőzés a szezon egyik legszebb, illetve legérdekesebb mérkőzése lesz, melyet 20, 30, illetve 50 filléres jegyekkel nézhet végig mindenki.

A VASÁRNAPI MÉRKŐZÉSEK JÁTEKVEZETŐI

Debreczenben: DEAC—NyAFE dr. Lengyel, Textil—DKASE Groszmann, DVSC—NyVSC Weisz Soma, Kárlag: MOVE—DVSC dr. Thomas, Püspökladány: MÁV—NSE Gulfreund, Mátészalka: MTK—Bihari Turul Kéremér, Nyíregyháza: NyTVE—NyKISE Rose. II. osztály: DEAC II.—Bihari Turul II. Kovács, Klinikai AC—Nyomdász 11 Boross, Derecske: MOVE—DVSC II. Svéd, Fehérgyarmat: FTC—Mátészalkai TVTE dr. Glöckmann, Berettyóújfalú: BUSE—DMTE Piller.

FELHÍVÁS

Felkérem a DMTE összes játékosait, hogy ma este pontosan fél 8 órakor szakosztályi ülésre megjelenni szíveskedjenek. Tárgy: a vasárnapi BUSE elleni bajnoki mérkőzés, Intéző,

A DEAC ATLETÁINAK SIKERES SZEREPLÉSE BUDAPESTEN

Vasárnap rendezte a BEAC őszi országos versenyét, amely különösen azért volt fontos, mert ezen válogatott ki a szeptember 20-án Firenzében megtartandó olasz—magyar, a szeptember 27-én Varsóban megtartandó lengyel—magyarra a magyar színek képviselőit. E versenyen részt vett a DEAC három kiváló versenyzője és pedig Arady János, aki 800 méteres síkfutásban 1p. 56.4 mp-vel 1 méterrel kapott ki BBTE-ista Iglóitól. Ember László a 200 méteres síkfutásban szintén második lett 22.7 mp-vel, a rekordot Kovács József mögött. Kapros László a magasugrásban 1.75 m-rel, hérmásugrásban 15.49 m-el a harmadik helyet vívta ki magának.

E verseny alapján Arady úgy az olaszok, mint a lengyelek ellen válogatott lett a 800 m-es síkfutásban, míg Ember a lengyelek ellen a 4x200 m-es stafétfutásban.

A DEAC atletáinak nagyszerű szereplésért a vezetőség minden díszreltet megérdemel.

AZ ÁLLAMI GIMNÁZIUM USZÓBAJNOKI VERSENYE

Szerdán rendezte meg a m. kir. áll. „Fazekas Mihály” gimnázium „Turul” sportköre a nagyérdői uszodában az 1936—37. tanévi uszóbajnoki versenyt Hadházy Dezső testnevelési tanár vezetésével. Az eredmények a következők:

100 méteres gyorsúszásban bajnok: Fehér György VII. o. t. 1 p. 12.6 mp. (intézeti rekord). 2. Pávay-Vajna György VII. o. t. 1 p. 42 mp. 3. Sebestyén Gyula VII. o. t. 2 p. 12 mp. 4. Szelecsényi Tibor VI. o. t. 2 p. 20.4 mp.

100 méteres hátúszásban bajnok: Fehér György VII. o. t. 1 p. 35.5 mp. 2. Pávay-Vajna György VII. o. t. 1 p. 12 mp. 3. Sebestyén Gyula VII. o. t. 2 p. 12 mp. 4. Szelecsényi Tibor VI. o. t. 2 p. 20.4 mp.

200 méteres mellúszásban bajnok: Fehér György VII. o. t. 3 p. 36 mp. 2. Pávay-Vajna György VII. o. t. 3 p. 41.1 mp. 3. Sebestyén Gyula VII. o. t. 4 p. 11. mp. 4. Szelecsényi Tibor VII. o. t. 4 p. 13 mp.

Műugrásban bajnok: Magyar András VI. o. t. 26 pont. 2. Bodnár József V. o. t. 21 pont.

1920 és későbbi években születettek versenyében:

50 méteres gyorsúszásban bajnok: Sebestyén Gyula VII. o. t. 36 mp. 2. Bodnár József V. o. t. 41 mp. 3. Tóth János VI. o. t. 43.6 mp. 4. Fekete András VI. o. t. 53.2 mp.

50 méteres hátúszásban bajnok: Sebestyén Gyula VII. o. t. 48.8 mp. 2. Bodnár József V. o. t. 1 p. 03 mp. 3. Haraszti Ferenc VI. o. t. 1 p. 07.6 mp.

50 méteres mellúszásban bajnok: Sebestyén Gyula VII. o. t. 44.5 mp. 2. Tóth János VI. o. t. 49.8 mp. 3. Bodnár József V. o. t. 51 mp. 4. Haraszti Ferenc VI. o. t. 53.9 mp.

Műugrásban bajnok: Bodnár József

V. o. t. 20 pont. 2. és 3. Sebestyén Gyula és Andrassy László III. o. t. 17 ponttal. 4. Gyarmathy Miklós IV. o. t. 9 ponttal.

Bérbeadási hírdetmény. A város tulajdonát képező Kőudvar-Nyírőret elnevezésű 357 khold 1239 négyszögöl területű ingatlan 1937. január hó 1-től kezdődő 3 évi időtartamra bérbeadásra kerül. A bérbeadási árverés 1936. szeptember hó 29-én d. e. 10 órakor a városháza tanástermében lesz megtartva. A kikiáltási ár: 30 kg búza holdanként, valamint adók és közterhek. A kikiáltási ár 10 százalékát megkezdése előtt a város házipénztárában letétbe helyezendő, s

az ezt igazoló letéti jegy az árverelő bizottságnál bemutatandó. Árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál (félemelet 16 sz. szoba) megtekinthetők, nyvan ott nyerhető mindenféle felvilágosítás is. Debrecen. 1936. szeptember hó 17. *Polgármester.*

Debrecen sz. kir. város gazdasági és erdészeti ügyosztálya. **Hírdetmény.** 1 db a város által a belsősorsdajáráshoz beszerzett tarka tenyész bika szeptember hó 22-én, kedden délelőtt 9 órakor a Baromvasártéren tartandó nyilvános árverésen eladásra kerül. Debrecen. 1936. szeptember hó 17. *Gazdasági Tanácsnok.*

APROHÍRDETÉSEK

Levelezés

**Ünnepek
mialt csak
21-én
Héttőn
nyit a
H A V A S**
Harisnyaház
Bádogos u. 1.

ISKOLAI kezimunkák tervezése SABLONOK készítése ELŐRAJZOLASA legelőcsöbbsen P I K O gobelin-tesztőnél. MIKLÓS u. 50.

Tankönyvek. az összes iskolák részére már megérkeztek, s használt tankönyvet a legmagasabb áron vesz tankönyvet becsereél Springer papír, könyvfotóikkal szaküzlete

„BAGOLYVÁR” vendéglőben, budai kis kocsmák hangulata, Polgári árak. Híd ucca 14. szám. Telefon: 19—31 szám.

Állásban lévő úriasszony férjhezmenne kizárólag olyan biztos állásban lévő úriemberhez, kinek kislánya van, aki megörökölné. „Családiház” jelígre kiadható. 1196

Nyomozó iroda

Magánnyomozó Gálócsy, Varga ucca 25. Rendőrségi és évtizedes magányakorlaltal, — megfigyel, informál, nyomoz bárhol. 1053 10. 1

Alkalmazást nyer férfi

Kocsist. igazsághoz, nőllent s bentkosztosi, hosszú bizonyítvánnyal, vidéki tanvára azonnali belépésre keresek. Cím a kiadóhivatalban. 600

A hajdúszoboszlói

fogyasztási szövetkezet a vasszakmában is tejesen járta, ref. vallású kereskedőségét sürgősen alkalmazna. — Ajánlatokat fizetésigény megjelölésével kér a szövetkezet igazgatósága. 1177

Kifutót 18—20 éveset, felve-szek. Sütőde, Csapó u. 73. 1198

Egy jómunkás hölgyfodrász elcséjére vagy azonnal felvétetik. Rudolf u. 2 Kerektelep. 1193

Fiatal gyermektelen házmes-ter párt felveszek. Vig-kedvű Mihály u. 64. sz. 1187

Jómunkás borhelységű női fodrásztanulónak október 1-re felvesz Balogh Zoltán, Hajdúböszörmény. 1188

Alkalmazást nyer nő

Trafikba intelligens komoly leányt keresek, 400—500 pengő kaucióval. Cím a kiadóhivatalban. 1155

Németül beszélő mindenleányt keresek azonnali belépésre. Magoss György tér 1. (R.)

Ügyes bejárónőt keresek azonnali belépésre könyvel. Szigligeti ucca 5. szám. 1185

Főző mindenest keresek, fiatal, megbízhatót, többéves bizonyítvánnyal, Milleker, III. egyetemi tanári lak. Jelentkezés 2—5. 1194

Tisztességes bejárónő azonnali felvétetik. Mesler u. 6., kanonlathalra. 1201

Manikűrös kislány, nőiben jár-tas előnyben, azonnali belépést Glatznál, Piac ucca 42. 1204

Szobaleány, gyakorlott, parkettes lakáshoz azonnali felvétetik. Péterfia 29. az udvarban. 1202

Ajánlat

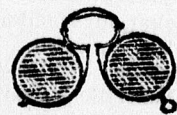
Varrógépkölesönzés használt varrógépek és kerépkárok vétele és eladása, javítások jótállással Eisenberger, Csapó ucca 101. (Csillag ucca sarok.) 1940 9. 30

Cserépkályhák átrakását, tisztítását a legolcsóbban vállalom. Új kályhák olcsón kaphatók. Mese István cserépkályhás, Rákóczi u. 1. szám. 1039 10. 15

Agysodronyok összecukos vaságyak, s gyermekágyak, mosdók állófogasok stb. viszont eladóknak árengedmeny. Ottónál, Rákóczi ucca 13. szám. 521 10. 8.

Poloskairtást ciángázással, lakások át-vizsgálását felelősséggel vállalom. Kiss, Kigyó ucca 5. sz. 658 9 30.

Tropikáj és vászon öltönyöket, az idényvégi árusítás alatt, mélyen leszállított árban vehet — Weisz Sándor férfiruha áruházában, Csapó ucca 10. 560 12 31

GYERMEKE SZEMÉT iskola kezdet előtt vizsgáltsa meg szemorvosával. — Szemüveget pontosan elkészíti Cserép Sándor szemklinikai látészész, Piac u. 21 sz. 1X 30

Kilós és méterárúmaradék, düfűt, kordbársony, s Hanel crepesin, damaszt érközetek, Dégenfeld tér, (Tisza-palota). 749 9. 28.

Ciposzükségletét legolcsóbban Nagy Béla cipőüzletében szerezheti be. Női, férfi, gyermek, duplatalpu vadászcipők nagy választékban Dégenfeld-tér 11 szám. 1638 9 v

9. 14. 17. 19. 5. 7.

Megnyit
dr Bárdosné, Piac uca 77. sz. alatt „MODERN” fűzőszalonja. Képző szabás, elsőrangú munka. 127 9. 18

Paulo
vésnök és bélyegzőkészítő, dombornyomda, zománc-, réz- és öntött címlablak Balthány u. 1. sz. (telefon: 13-65.) 964 12. 13

Őszi model kalapok
legutolsó divat, nagy választék. Vételkényveser nélkül tekintse meg az Arany kalap szalonban. Olcsó árak. Alakítás 1 pengő. Sas u. 4. szám. 984 10. 13

Zománc-
és olajfestékek, (ajtók, ablakok festésére) 1 kg 1.—, 1.20, 1.40, 1.60-tól barna olajfesték, bádóg tetők, kerítések festésére 1 kg 60 fillér, míg a készlet tart. Porfestékek, háztartási cikkek a legolcsóbban beszerezhető Csapó uca 14 Bel- és külföldi festék- és olajárú raktárában. 561 10 11

Ciánóztasson
bizalommal — Csala ciánózó vállalat. Rákóczi uca 9. Telefon: 14—27. 514 10. 9

Zománctűzhelyek
kályhák, mosdóállványok, zománcedények, Alfa burgonya füllesztők, mosó és pergelő üstök olcsó árakon, — Kormos József vasüzletében, Csapó uca 15. 1187 9. 23.

„LELA”
zománcozott asztaltűzhelyeket megrendelésre minden színben, szép kivitelben felelősséggel készíti Levenesik Lajos tűzhelyüzeme. Árpád tér 17. szám Tűzhely-kiakatom a megtekintésre érdemes. 1534. 9. 29

ISKOLARUHAK
fiú térukabátok és lengyelbundák óriási választékban, Weisz Sándor férfi ruha árúházában, Csapó uca 10. 560 12. 31.

Takaréktűzhelyeket
legrosszabbat is, ha nem süt, füstöl, kija-vítja, ugyanitt új tűzhely készen kapható. Nagy István, Széchenyi u. 6. lakatos m. 237 10. 5-ig

Takaréktűzhelyeket
bármilyen kivitelben, s felelősség mellett, legolcsóbban készítik. — Molnár Elemér, Csapó 98. szám. 1148 9. 23.

Zálogjegyet,
lejárta is. Aranyat s ezüstöt, briliánsat, maggas áron vesz, Sretter János ékszerész, Balthány uca 13. 1394 9. 26

Kis- és nagy
diákoknak, szappan, s fésű, kefeárú, fogpászta nagyon olcsón, Földes vegyész szaküzletében, Bika bérház, Vig-mozinál. 1403 9. 26.

Oeskavasat,
elhasznált csepőgarnitúrákat a legmagasabb áron veszek. Ráfoka; s tetőbádógot, singeren-dákat, tűzhelyeket kályhák, fürdőkádát raktáron tartunk, Levelező lap hívásra vidékre és házakhoz megyek. — Steiner, Csapó uca 85. Eötvös uca 110. szám. Telefon: 26—86. 1230 12. 21

Órát
pontosan javít jólállással. Új óra olcsón kapható. Borbély Gyula, Kossuth 4. 1131 10. 16

Férfem elhalálozása
folytán a kályhásipart továbbra is minden fennakadás nélkül, öcsém szak-szerű vezetésével továbbra is folytatom. Szíves támogatást kérve továbbra is, Tisz tellettel özv. Gschmeidy Jakabné, Timár uca 17. szám. Telefon: 13—41. 1599 10. 4

Tüzelő anyagok

Katonatisztek,
altisztek, katonai hivatalok „Unió”-tagok elsőrendű tüzfát, szén és koksot, brikettet, teli beszerzésre is havi részlettizetésre, készpénz-áron kapnak. 100 kiló már házhoz szállítva. „Margit” tűzifa és szén kereskedelmi vállalatnál, a Margit-fürdő mellett. Telefon: 10-24. 679 10. 15

Száraz
fiatal tölgyfa téli tüzelésre métermázsánként 3 pengőért kapható. — Varga 45. 1129 10. 1

Oktatás

Zongorázni
tanítok kezdőket, haladókat, képzősöket akadémiai módszerrel Hatvan u. 24. Elő-ső lakás. 951 9. 3. vv

Szabni, varrni
kitűnő módszerrel tanít urinöket munkáskönyvvvel vagy szerződéssel, szabásmintát méret szerint készít dr Balázs né női divatszalonja. Piac u. 89. 124 10. 3-ig

Féjes nyelviskolában
német francia nyelvet, 13 évet külföldön töltött középiskolai tanárok tanítják. Beíratkozás: Vilmos eszár körút 12 Órák háznál is. 374 10. 6.

PIACI ÁRAK

ELŐBAROMFI ÁRAK:
Pulyka s. drb 2.20—3.30 Tyúk párja 3.80—5.50
Liba s. drb 4.30—6.00 Jérec párja 3.00—3.70
Liba k. kg 1.30—1.50 Csirke párja 1.10—3.00
Kaesa s. drb 2.00—3.22 Tojás drb 0.07—0.08
Kaesa k. kg 1.20—1.30 Tojás kg 1.40—1.50
Csirke kg 1.10—1.20

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:
Alma kilója 0.30—0.40 Dió kilója 0.65—0.75
Apró alma 0.12—0.24 Ószibarack 0.44—0.70
Körte kilója 0.22—0.36 Dinnye görög 0.03—0.4
Szilva kilója 0.16—0.24 Dinnye sárga 0.04—0.5
Szőlő kilója 0.18—0.30 Citrom drb 0.08—0.14

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:
Vereshagyma kilója 0.05—0.06 Petrezselyem sárgarépa esomója 0.03—0.04
Fokhagyma 0.20—0.30 Retek drb 0.01—0.02
Burgonya Bab, zöld kg 0.16—0.22
rózsa kilója 0.06—0.08 Tök drb 0.08—0.12
vegyes kilója 0.03—0.05 Ugorka 100 0.30—0.40
Fejeskáposzta .02—0.06 Spenót esom. 0.01—0.02
Kelkáposzta 0.02—0.03 Saláta feje 0.02—0.03
Savanyukáposzta kilója 0.20—0.22 Zöldhagyma cs 0.02—3
Karfiol drb 0.06—0.15 Gomba kg 0.20—0.25
Kalarábé drb 0.01—0.03 Paradicsom kg 0.02—3
Paprika 100 0.20—0.50

KENYÉR ÁRAK:
Fehér kenyér kg —0.32 Rozs kenyér kg —0.20
Félbarna kilója 0.28 Péksütemény drb 0.05
Barna kenyér kg 0.24

PIACI LISZT ÁRAK
Búzaliszt 00-ás kg 0.26 Búzadara kilója 0.36
Búzaliszt 0-ás kg 0.26 Rozsliszt kilója 0.18
Búzaliszt 4-es kg 0.22 Korpa kilója 0.08 fillér.

Okleveles
gyorsírás tanítónő, tanítványokat vállal. József kir. herceg uca 8. I. emelet. 1113

Dr Balkányiné
Gesztli Ilona tanárnő német és francia nyelv-órákat vállal, kezdőknek és haladóknak. Telefon: 26—26. 1121

Bútor

Szőnyegek,
minden elképzelt eredeti antik s modern bútorok, díszlágyak, s festmények, úriszoba s irodaberendezések, recamiék, hentesek, székek, asztalok, facsillárok Wertheim nacional kasszák, igen olcsó árban kerülnek eladásra az Ingóságközpontban Ha elköltözik, ha kisebb lakásba költözik és felesleges bútorait, szőnyegeit, díszlágyait, s arany, ezüst, vagy bármilyen dísztárgyról szóló zálogcédlulját eladni akarja, ugyanezak jöjjön az Ingóságközpontba, ahol azt legjobban értékesítheti.

Bőrgarnitúra,
hátók, ebédők, előszoba fal, ebédőszékek, s szekrények, sehőber-ágy, íróasztal. Használt bútorokat a legmagasabb áron veszek. — Csapó uca 6. sz. 513 10. 6

Egy
nem modern ebédő-kredenc és asztal eladó. Rothermere 1. Emelet. 1192

Szoba,
konyhabútor azonnal eladó. Vargakert, K. Tóth uca 17. 1189

Teljes ellátás

Kellemes lakás
finom koszt, a Hungária penzióban, Szobák napokra, és hónap számra, Ferenc József ut 59. szám. 1950 9. 30

PéNZ

Kölesönöket
folyósítunk elsőhelyi bekebelezés mellett, továbbá beraktározott terményre s kurrens árukra, finanszírozási célokra, Magyar Általános Takarékpénztár, Piac u. 81. szám. 41 10. 1

Pénz
háza, földre folyósítok, kényszer hadiköl-ésönt, részvényeket veszek. Mandel, Péterfia 4. 490 IX. 16

Kiadó lakás kétszobás

Kiadó
kétszobás tiszta lakás mellékhelyiséggel, ucai. Vargakert, Közép 12. 1186

Lakást keres

Különbejárátú
bútorozott szobát keresek szeptember 15-ére, lehetőleg ucait. Ajánlatot „Egyedül” jellegre a kiadóba kér. 669 vv

Komfortos
háromszobás lakást — gyermektelen megvevő tisztviselő november egyre keres. Miklós u. 13. 1030

Kiadó lakás háromszobás

Atalakított
háromszobás és fürdőszobás ucai lakás október 1-re vagy november 1-re kiadó. Mester uca 29. 1208

Butorozott szoba

Különbejárátú
bútorozott szoba ellátással is kiadó. Simonyi út 13. 1137

Diákot keres

Diákot,
diákleányt vagy más magánost külön kis szobába elsőrendű teljes ellátásra elfogadok. — Török Bálint u. 2., keresztépület, 1002 10. 3

Atadó üzlet vendéglő

Kiadó,
vagy eladó vendéglő, s pékség. Cim a kiadóban. 733 10. 12.

Ingóság eladás

Cserélje be
öcska bútorait kombinált szekrényre, rekaméra, kaukázusi díohálóra, ebédőre. Bútor-magazin, Széchenyi u. 6. 686 10. 11

Bontásból
kikerült eszép, ajtó, ablakok, üvegtalok, angol WC felszerelés olcsón eladtnak. Darabos uca 6. 1462

Alig használt
szürke férfi átmeneti kabát olcsón eladó. — Megtekinthető délelőlt 10—11, délután 2—5-ig Hatvan u. 1. I. kapu III. em. 52. 1199

Tűzérőnkéntes
extra ruha eladó, Komlóssy u. 8b. 1203

Jókarban
lévő fűszerberendezés és petróleumtartály eladó. Hatvan u. 17. 1200

Egy
jókarban lévő betegelő kocsis olcsón eladó. Erdelődni lehet Wohlberg hírlapiroda, Hajdúszoboszló, Szállakalja 17. szám. 1195

Eladó házhely

Péterfián,
családi ház, kevés pénzrel, kedvező fizetési feltételek mellett olcsón eladó. Péterfia u. 30. 594 11. 17.

Eladó
2 necára néző 4 rend-beli lakásos üzletes családi ház 1600 pengő évi jövedelemmel, kevés pénzzel átvehető. Csap u. 41. 123 9. 15

Divatos bársony flanel
és pongyola flanel

métere **98** fillér

Fischer Bolt

az olcsóságok csodaforrása
Teleki u. 73.

Eladó ház

Város szívében
Szekfü uca 13. alatti kétszobás, konyhás s palatós téglaház egyezzerért eladó. Szent A. uca 33. sz. 2. ajtó. 450 vv.

Eladó
961 négyszöglet kerttel város betületén 3 szobás nem modern ház előnyös áron. Lak-bérel is megvehető. Ertekezni: Hatvan u. 53. I. em. balra. 1035

Sürgősen
eladó Csillag 22. alapincézett úriház, kétszobás, előszobás és egy szobás lakásokkal jutányosan. 1183

4000 pengőért
eladó a Temető uca 14. számú ház telke, 350 négyszöglet. Van rajta 2 szoba, konyha, kamara és istálló, jövendő kút. Azonnali fizetés. 1190 IX. 18—X. 2.

Eladó föld

Eladó
hat és fél hold föld tanyával. Bellegelő 537a. Józsa alatt. Ertekezni ugyanott. 1105

Eladó
5 és fél hold föld on-dódi állomás mellett. Teleki 14. 1180

Gazdasági eszközök

Szüretelőedények,
virágkádak, boroshordók Bészlermél Piac uca 17., Vargánál Hatvan uca 68. 816 X 19

Boroshordók,
új és használt kaposzláskádak, fenyőfa dzsák eladók. Nap u. 4. szám. 1206

Szöllőprések
üzemképesek, eladók. Temető u. 18. 1191

Földbérlet

Maeson
17 hold föld, esetleg részletekben is, eladó. Ertekezhetni Pécsi és Papp ügyvédeknel. — Werbőczy 4. 1207

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF
Tiszántúli Könyv- és Lankiadó Rt. kiadása.